

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

SCLOVENE

Telefoni uredništva in uprave: 40-01, 40-02, 40-03, 40-04, 40-05 — Izhaja vsak dan s jutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku

Cekovni račun.
Ljubljana številka
10.650 in 10.349 za
inzerate.

Uprava:
Kopitarjeva ulica
številka 6.

Stališče Turčije

Preden so politični in vojaški dogodki na zapadni fronti potekali tako, da kljub premoči nemškega orožja še ni bilo računati z zlomom francoske armade, ki bi mogel Francijo izločiti iz vrste vojskujočih se držav, je Turčija predstavljala močno predpostavko v političnem in strateškem proračunu demokratskih velesil. Po udaji in zasedbi Pariza od strani nemške vojske pa se je namah izpremenil položaj tudi, kar se tiče Turčije.

Prav za prav so začeli v Ankari premišljevat, ali ne bi bila na mestu večja previdnost že, ko je nekaj dni pred navalom nemške armade na črto Seine in Marne bilo že gotovo, da bo Italija napovedala demokratičnima zaveznicama vojsko, kar je pomenilo, da bi utegnili Turčija biti primorana, da izpolni obveznosti, ki jih je nasproti Angliji in Franciji sprejela 12. maja, 25. junija 1939 in 19. oktobra 1939. Dokler se namreč vojska ni raztegnila tudi na območje Sredozemskega morja, je turška vlada te obveznosti znala dobro uporabiti v diplomatični igri, ker so ji nudile velike ugodnosti tako v diplomatičnem, kakor v gospodarskem pogledu in treba je reči, da je modra politika državnikov v Ankari svoj takrat zelo močni položaj postavljala na tehnično izključno v prid miru v jugovzhodni Evropi, predvsem na Balkanskem polotoku, na katerem se je pokazalo kmalu soglasje vseh balkanskih držav s turško politiko, čeprav se nekatere izmed njih niso strinjale s tem, da je Turčija zvezana z demokratičnima velesilama zapadne Evrope. Obenem je Turčija znala ves čas ohraniti svoje tradicionalno dvajsetletno tesno prijateljstvo z Rusijo, tako da so ostale grožnje z izvestne strani, da bi mogla Turčija v slučaju potrebe oškodovati sovjetsko državo občutno na petrolejskem območju na vzhodni obali Črnega morja, le nedolžno strahilo. Kljub temu, kakor je samo po sebi umevno, avtoritarni velesili Evrope nista pakta Turčije z Anglijo in Francijo gledali preveč prijazno. Večkrat se je zbalala Evropa, da ne bi turške obveznosti zanele požar na jugovzhodu, vsakokrat pa se je pokazalo, da je znala Turčija zelo spretno s svojim vplivom preprečiti razne države v tem velikem območju o tem, da njuni spori nikakor niso taki, da bi se ne dali zapostaviti do takrat, ko bi se na miren način izpreminjalo lice Evrope, ker je pač prvi interes jugovzhoda, da do skrajnosti ohranja skupno stališče, da se zapro vojski vrata v to območje.

Ko je udaja Pariza postala nad vse verjetna in je vojna napoved Italije Franciji in Angliji vzburla bazen Sredozemskega morja, se je zdelo, da je kljub vsem mirovnim prizadevanjem napočil trenutek, ko bi morala Turčija izpolniti obveznosti, določene v paktu od 19. oktobra lanskega leta in ko bi njena vojska v tesnem sodelovanju s francosko in angleško morala posegati v usodna dogajanja, ki se bodo začela od Tripolisa preko Libije in Egipta ter Sirije do obale Egejskega in Črnega morja, kjer je najnevarnejša točka v tem sporu, dardanelске ožine in Bospor. Sicer si je optimistična diplomacija obetala, da bi kljub temu mogel ostati Balkan izven vojne, toda vera v to zahteva res s vero v najnevarnejše, saj je znano, da se ob teh ožinah stikajo najhujša nasprotstva med zapadom in vzhodom ter med vsemi državami, katerih meje se tukaj srečajo. Toda Turčija je že dobro videla dogodke, ki dozorjajo in nobenemu pametnemu državniku nevtralne države ne svetujejo, da bi nepremišljeno in brez prave potrebe storil več, nego je v resnici obvezan po najtočnejšem tolmačenju svojih obvez, vpoštevajoč vsako črko. Zakaj čl. 2, ki določa, da bo Turčija v slučaju vojske v Sredozemskem morju pomagala Franciji in Angliji, je stiliziran zelo previdno ter pušča Turčiji odprta vrata, skozi katera se lahko reši posledic, ki bi nastale, če bi kdo pritiskal, da napravi to, kar bi bilo morebiti ne samo zelo tvegano, ampak naravnost pogubno. Čl. 2 je namreč formuliran tako, da Turčija danes lahko navaja kot vzrok, da hoče tudi nadalje ohraniti svojo nevtralnost, to, da samo dejstvo vojne napovedi Italije zapadnim demokratičnim Turčije še ne obvezuje, da vstopi v vojno. Pa četudi bi se to zdelo komu nekoliko prisiljeno, pa je v ankerskem paktu v čl. 4 čisto jasna določba, da je Turčija svojih obveznosti nasproti Angliji in Franciji osvobodila, če bi jo leto zapletle v vojno s Sovjetsko Rusijo. Stališče, ki ga je torej zavzela Turčija po zadnjih dogodkih na evropskem bojišču in po začetku razgovorov, ki se bodo začeli sedaj med opolnomočenci Nemčije in Italije na eni ter Francije na drugi strani, je torej tudi v smislu najlojalnejše tolmačenega ankerskega pakta popolnoma pravilno. Turčija se more povrh sklicevati še na izjavo Mussolinija, da Italija sama ne želi, da bi se vojna dejanja razširila na Turčijo in na Egipt, do katerega ima Turčija tudi neke obveznosti. Zdi se torej, da bi bila Turčija prisiljena tudi ne glede na ankerski pakt seči po orožju samo v slučaju, če bi Italija napadla v vzhodnem predelu Sredozemskega morja neposredno njen teritorij sam ali pa občutljivi prostor med turško malazijsko in trakijsko obalo ter obalami Grčije.

Sicer turška vlada sama v tem oziru do danes ni podala še nobene izjave, pač pa je turško politiko odselej v tem smislu opredelil ministrski predsednik Revfik Saidam na seji vladne stranke, kar se je takoj razglasilo po vsem turškem časopisju. Nobena tajnost pa tudi ni, da je na to nadaljnj zadržanje Turčije v prvi vrsti vplivala Sovjetska Rusija, ki ji je veliko na tem, da Turčija ostane mirna, ko Sovjeti poskušajo, da se nasproti premakniti težišča evropskega ravnovesja, kakor bi se moglo izcimiti po monakovski konferenci, zavaruje na vzhodu s črto, ki bi segala od Libave po litovski obali skozi Poljsko, kakor je bila razdeljena lani med Nemčijo in Sovjeti, tja do izliva Dnjestra ali pa celo do Pruta, ako bi Turčija molče gledala aneksijo Besarabije, o kateri se v zadnjih dneh spet tako zelo govori... Kakor pa je vse v Evropi zaenkrat samo začasno, tako je seveda tudi stališče, ki ga je Turčija sedaj zavzela, samo začasno, ali bolj

Francija je poslala pooblaščenca na pogajanja za konec sovražnosti

Nemška vlada je določila kraj in čas pogajanj, ko je izvedela za imena pooblaščenca

Rim, 19. junija. AA. Stefani. Iz Bazla poročajo, da so nemško-italijanski mirovni pogoji prispeli davi preko Madrida v Bordeaux. Takoj zatem je bila sklicana seja francoske vlade, ki so ji prisostvovali tudi poveljniki francoske vojske. Zvedelo se je, da se zahteva popolna kapitulacija Francije in popolna razorožitev francoske vojske do konca evropskega spopada.

Seja francoske vlade

Bordeaux, 19. junija. AA. Havas. Seja francoske vlade je bila danes dopoldne ob deveh. Predsedoval ji je predsednik francoske republike Lebrun. Na njej je Lebrun sporočil odgovor nemške vlade, izročen preko španskega veleposlanika v Franciji. Po tem obvestilu je nemška vlada pripravljena sporočiti francoski vladi pogoje za prenehanje sovražnosti, čim bo zvedela za imena oseb, ki bodo pooblaščenec za pogajanja. Zatem bo nemška vlada tudi določila kraj, kjer bodo te pooblaščenec osebnosti sprejete. Francoska vlada je odredila svoje pooblaščenec.

Bordeaux, 19. junija. AA. Havas. Ministrski svet je imel danes dopoldne sejo, v kateri je vzel na znanje sporočilo nemške vlade, ki ne vsebuje pogojev, stavljenih od strani Nemčije, za premirje. Orožje ne bo položeno, dokler ne bo dosežen sporazum glede teh pogojev, t. j. dokler se ne sestane pooblaščenec. Določitev teh pooblaščenec, ki jih je vlada takoj začela izbirati, je torej prvič neodvisna od nemških pogojev in drugič od ustavitve sovražnosti.

Utegne poteči še več dni, predno bodo boji v Franciji ustavljeni. Bati se je, da bo še prej, predno bo izdano povelje, naj se ustavijo boji, zavzet še precejšen del ozemlja.

Nemško prodiranje proti jugovzhodu Francije ima namen vzpostaviti zvezo z italijansko vojsko. Vojski se bosta združili pred sklenitvijo premirja. Za zdaj se še ni nič ne ve o italijanskem posebnem odgovoru na spomenico, ki jo je zastopnik sv. stolice v Španiji pred nekaj dnevi istočasno poslal Rimu in Berlinu.

Bordeaux, 19. junija. t. Havas. Današnji odgovor, ki ga je francoska vlada prejela iz Nemčije, ne obsega pogojev za premirje. Zato se bodo sovražnosti ustavile šele tedaj, ko bodo pršli pogoji za premirje in ko bo premirje sklenjeno. Toda te pogoje bodo izvedeli šele francoski pooblaščenec. Zato bo najbrž poteklo še nekaj dni, predno se bodo zaključile sovražnosti.

Havas pravi, da se je bati, da bodo nemške čete med tem zasedle velik del francoskega ozemlja. Nemški oddelki sedaj naglo prodirajo proti jugovzhodu, da bi se tam na Alpah združili z italijansko armado še pred sklenitvijo premirja.

Francoska vlada tudi ni prejela ločenega odgovora italijanske vlade na svojo poslanico, ki je bila poslana po posredovanju španskega veleposlanika.

Bordeaux, 19. junija. b. Francoska vlada je zasedala ves večerjanski dan in pozno v noč. Medtem je dobila diplomatska poročila, ki so potrdila, da ni nobenih izgledov za pomirljivo stališče Nemčije glede Petainovega predloga za ustavitev sovražnosti. V Franciji se tudi zavedajo, da Nemčija na vlado maršala Petaina gleda z velikim nezaupanjem, zlasti pa še po izjavi njegovega zunanjega ministra Baudoina, ki so jo odobrili soglasno vsi člani francoske vlade.

V tej izjavi se opozarja na to, da so izmišljeni mirovni pogoji kot jih je objavil del italijanskega tiska in da so to le ugibanja, ki nimajo nobenega

stvarila tudi poveljniki francoske vojske. Zvedelo se je, da se zahteva popolna kapitulacija Francije in popolna razorožitev francoske vojske do konca evropskega spopada.

Seja francoske vlade

zanesljivega jedra. Zanesljivo je le to, da nemško-italijanski mirovni pogoji zahtevajo popolno razorožitev francoske armade in brodivja, tako v Evropi kakor tudi v njenih kolonijah.

Francoski pooblaščenec že na poti

Rim, 19. junija. AA. Stefani. Po vesteh iz Berna so pooblaščenec francoske osebnosti, ki se bodo pogajale o pogojih za sklenitev premirja, odpotovale.

Vse domneve o mirovnih pogojih neresnične

Rim, 19. junija. DNB. V obveščenih krogih najodločneje zatirajo, da niti ena kombinacija o pogojih za sklenitev premirja s Francijo, glede kakaterih sta voditelji rajha Hitler in predsednik italijanske vlade Mussolini sprejela sklepe, ne more biti nič drugega kot čisto samovoljna in tendenciozna izmišljotina.

Istočasno zanikajo smernice o mir. predlogih, ki jih je »Popolo di Romac« sporočil iz Münchena. V tem primeru gre za samovoljno kombinacijo, ki ne izhaja iz pristojnih krogov in se tudi ne more smatrati za verjetno.

Povelje maršala Petaina: Francoska vojska naj se upira!

Berlin, 19. junija. AA. Stefani. Nemški radio poroča, da je francoski maršal Petain poslal povelje vojski, naj se upira.

Madrid, 19. jun. AA. Havas. Madridsko časopisje soglasno izraža občudovanje in spoštovanje do maršala Petaina. List ABC piše:

Maršal Petain je prevzel velikanski delež v tem strašnem času svojega življenja. Služil je vsem svojim znanim velikim vrlinam ter je ostal vedno skromen.

Rim, 19. junija. b. »Popolo de Italia« objavlja informacije svojega vojaškega dopisnika, da je britanska vlada nameravala kupiti francosko vojno brodivje, da pa je francoska vlada ta predlog odločno odklonila in ga sploh ni hotela proučiti.

Na drugi strani pa je Francija dala na razpolago vse svoje luke na atlantski obali britanskemu ekspedicijskemu zboru tako, da se bodo britanske čete lahko vrstile iz Francije nazaj v Vel. Britanijo. Francoska vlada se je obvezala napram britanski vladi, da ne bo sprejela miru, ki bi onemogočil umik britanskih čet iz Francije

Roosevelt ne posreduje

Washington, 19. junija. AA. Reuter. Rooseveltov tajnik Early je demantiral vse vesti, da bi bil Roosevelt prevzel posredovanje med Nemčijo in Italijo na eni ter Francijo na drugi strani.

Mussolini se je vrnil v Rim

Rim, 19. junija. AA. DNB. Predsednik italijanske vlade Benito Mussolini se bo vrnil še v teku popoldneva v Rim. Njegova vrnitev bo prav tako kot njegov odhod v ponedeljek zvečer neravnrednega značaja.

Ameriška nota nemški in italijanski vladi

Washington, 19. junija. t. Reuter. Državno tajništvo je poslalo noto nemški in italijanski vladi, v kateri pravi, da se posest evropskih kolonij na zahodni poluti ne more izpremeniti. Kolonije morajo ostati v posesti dosedanjih držav. To načelo velja za vse vojskujoče se države v Evropi.

Mirovni pogoji bodo težki

Rim, 19. junija. Stefani. Prvi korak za zgraditev nove Evrope — piše »Giornale d'Italia« je bil storjen včeraj v Münchnu, kjer sta se sestala nemški kancler Hitler in Mussolini. Državi osi Rim—Berlin nameravata, da se obnova Evrope izvede postopno po mirni poti. Nerazumevanje, sebičnost in oholost dveh imperialnih demokratičnih držav so ovirale to obliko rešitve. Čez nekaj ur se bo Francija znala pred prvimi mirovnimi pogoji, ki so bili določeni v zvezi z njeno prošnjo za premirje. Pogoj so težki, toda pravičnejši in plemenitejši od tistih v Versaillesu, ki so vzeli Nemčiji in Avstriji 10 milijonov Nemcev in vse nemške kolonije, in po kateri so tudi Italiji odklonili kolonije. Novi evropski red more edini obnoviti nacionalne skupnosti in pravico na polju razdelitve ozemlja onstran morja... Francija je od Poincarreja do Clemenceauja, od Lavalja do Bluma in Daladiera vedno odklanjala Italiji njene zahteve. Končna zgraditev nove Evrope zahteva novo vojno in poloke krvi. Anglija hoče nadaljevali vojno, Italija in Nemčija pa sta pripravljene. V Münchnu so bili doseženi sporazumi, da se vojaške operacije nadaljujejo do končne zmage.

Po razgovorih v Monakovem

Italijanski tisk piše, da je prva doba vojne prinesla zmago

Rim, 19. junija. AA. Stefani. Vsi italijanski listi posvečajo prve strani včerajšnjemu sestanku duceja in fuhrerja. »Messaggero« objavlja članek pod naslovom »Zmaga ideje«, v katerem pravi, da se lahko trdi, da je prva faza vojne končana in to z veliko zmago sil osi nad silami, ki so hotele vojno in ki so izvršile vse priprave, da bi prišlo do te vojne, ki se pa ne bo končala tako, kakor sta si to zamišljali Anglija in Francija. Francija se je udala ter zahteva premirje, ki bo sprejeto takrat, ko bo Francija sprejela vse one pogoje, ki sta jih določila Führer in duce v Münchnu. Brez dvoma je, da gremo nasproti novi Evropi, ki bo osvobodjena nemira. Ta nova Evropa v trajnem miru bo imela popolno politično, gospodarsko in moralno ravnotežje ter bo ustvarjeno sodelovanje vseh evropskih narodov. Evropa bo nazadnje imela svoje edinstvo, brez katerega ni zapadne civilizacije. Danes se šele vidi ogromen pomen idej nacionalne revolucije v Italiji in Nemčiji.

Mnenje v Berlinu

Berlin, 19. junija. AA. DNB. Nemški listi posvečajo največjo pozornost včerajšnjemu sestanku med ducejem in fuhrerjem v Monakovem. S tem v zvezi ponovno naglašajo velike uspehe nemške oborožene sile. Nemški listi naglašajo, da se operacije v Franciji nadaljujejo, ker doslej ni bilo sklenjeno niti kapitulacija niti premirje.

»Deutsche Allgemeine Zeitung« ugotavlja, da je francoska vojska popolnoma zlomljena. »Berliner Börsen Zeitung« pravi, da Nemčija ni ničesar pozabila in da ne bo pozabila, kar se je delalo proti Nemčiji in nemški časti. Nemčija ne more pozabiti ponižanj, ki ga je moral pretrpeti nemški narod. Proti nemškemu narodu niso pokazali nobene milosti oni, ki sedaj apelirajo na milost in velikodušnost. List piše na kraju o napačni politiki Francije. Francozi sploh ne bi bili smeli

(Nadaljevanje na 2. strani)

Zemunska vremenska napoved za 20. junij: Nekoliko hladneje. Po večini oblačno vreme s prehodnimi nalivi in ponekod nevihtami. V primorskih in južnih krajih bo jasneje.

Francoski imperij bo ohranjen

Francoskih ladij ni več v Franciji

Newyork, 19. junija. AA. Reuter. Dopisnik »Newyork Timesa« iz Madrida poroča, naslednjo vest:

Skoro vse francoske ladje so zapustile pristanišča.

Dopisnik je pripomnil, da španski časopisi poročajo, da francoska letala lete v smeri proti Afriki.

Predsednik francoskega senata odpotoval v tujino

Irun, 19. junija. AA. DNB. Predsednik francoskega senata Jeanneney se nahaja v Irunu, odkoder bo nadaljeval potovanje v Lizbono.

San Sebastian, 19. junija. AA. DNB. Med osebnostmi, ki so prišle iz Francije v Španijo, se nahajata tudi bivši minister Melville in baron Rothschild. V San Sebastianu se nahaja večje število francoskih in belgijskih parlamentarecev.

Madrid, 19. junija. AA. Reuter. Med begunci, ki so nočjo prekorčili špansko mejo in ki prihajajo iz Francije, je tudi poljski veleposlanik v Rimu, osebe raznih veleposlaništev in konzulatov ter bivši belgijski ministrski predsednik van Zee-land.

rečeno, se bo ravnalo po dogodkih, ki bodo še sledili, naj potem potekajo v dosedanjih smeri ali pa se spet preobrnejo. Nihče ne more reči, da ta politika ne bi bila prava v času, ko morajo tako imenovane male države biti še posebno previdne.

(Nadaljevanje s 1. strani)

sodelovati pri ustvarjanju nove Evrope, ker niso vodili konstruktivne politike in ker so se dali zapeljati od politike, ki je pripeljala do zloma Francije.

Francija se ne more več vojskovati

Berlin, 19. junija. AA. DNB: Ni znano, kaj sta sklenila vodja Nemčije in duce na sestanku v Monakovem. Francoska vlada je, kakor je znano, izjavila, da bo v primeru, da bi bili pogoji pretežki, Francija nadaljevala vojno. Toda Francija nima več možnosti boriti se. Maršal Petain je bil o tem popolnoma prepričan v trenutku, ko je objavil, da bo Francija položila orožje. Vojni položaj Francije je vedno slabši. Nemške armade obstajajo iz treh močnih enot, ki medsebojno sodelujejo. Prva prodira skozi Normandijo v Bretanijo, druga se nahaja ob Loiri, tretja pa je pripravljena, da čez Burgundijo in Juro doseže sodelovanje z italijansko armado v Alpah.

V primeru, da bi Francozi nadaljevali z odporom, bi se nemške čete usmerile proti Bordeauxu ter bi ogrožale s hrbita francosko armado v Alpah, ki bi bila na ta način obkoljena od nemških sil in italijanske vojske. Maginotova črta je sedaj obkoljena. Število ujetnikov je vedno večje. Kar se tiče vojnega plena, nemški poučeni krogi smatrajo, da je nemška vojska zaplenila še polovico skupnega vojnega materiala Francije. Četrtno tega materiala pa je bila uničena v borbah v severni Franciji.

Nemške čete prodirajo v dveh smereh, proti Brestu in proti Toulonu

Nemško vojno poročilo

Glavni stan voditelja rajha, 19. junija. AA. Vrhovno poveljstvo poroča: Francoska vojna sila je v čedalje večjem razsulu. Nemške motorizirane čete so zavzele v Normandiji Cherbourg. Pri Rennesu je nemška vojska prispela v Bretagno. Čez Rokavski preliv smo prišli v smeri proti jugu. Med Orleansom in Neversom se nam je posrečilo na več krajih prekoračiti Loiro. V Burgundiji nemški hitri oddelki prodirajo v smeri proti Lyonu, zahodno od Mülhousena prodirajo tankovske in motorizirane divizije od Belforta. Združile se bodo v kratkem z onimi oddelki nemške vojske, ki so izvedli napade čez Gornji Ren in ki so pri Münsteru že prodrle globoko v Vozege. Dalje proti severu je zavzel Nancy ter so naše čete prekoračile renski prekop vzhodno od Nancyja na široki črti.

V Maginotovih utrdbah na obeh straneh Diedenhofena sovražnik še daje odpor. Nemška bojna in napadalna letala so sodelovala uspešno o priliki napada na utrdbе, železniške proge, zbirališča čet in sovražno vojsko na pohodu, da bi zlomile odpor sovražnika, ki je obkoljen v Loraini. Pred Cherbourgom je bila potopljena ena trgovska ladja (10.000 ton) z bombami.

V Angliji so nemška bolna letala izvedla napad na več letal kakor tudi na velika skladišča bencina ob ustju reke Temze ter jih zažgala. Pri tem napadu so se posebno odlikovale eskadrate, ki jim je poveljeval general Coeler.

Britanska letala so letala preteklo noč nad severozahodno Nemčijo, kjer so kakor doslej metala bombe na nevojaške objekte. Pri tej priliki

Nemška letala so štiri ure bombardirala Anglijo

Napadalo je 100 nemških letal

London, 19. junija. AA. (Reuter.) O nocojšnjem napadu nemških letal na vzhodne pokrajine Velike Britanije se je zvedelo, da se je napad začel nekoliko pred polnočjo in da je prenehal okoli štirih zjutraj. Nemška letala so izvedla nekaj poletov. Listi poudarjajo odlično funkcioniranje britanskih protiletalskih baterij in delovanje pasivne obrambe sploh. Nemci so o priliki tega napadi vrgli gotovo število zažigalnih bomb. Pri napadih je sodelovalo okoli 100 nemških letal.

London, 19. junija. t. (Reuter.) V angleškem letalskem ministrstvu izjavljajo, da so pri poletu nemških letal nad Anglijo zbili največ nemških bombnikov znamke Heinkel 111. Število sestreljenih nemških letal še ni ugotovljeno, prav gotovo pa so jih dosledaj zbili sedem. Neko letalo Heinkel je na obrežju Mragate vrгло tri bombe, toda nato je bilo prisiljeno pristati in trije člani posadke so bili ujeti.

Prebivalci v vaseh okoli Cambridgea so videli pristati tri nemške padalce, toda ti padalci so bili le člani posadke Heinkela, ki je bil sestreljen, pa se je posadka rešila s padali. Več drugih nemških letalcev je bilo ujetih v Norfolk, Suffolku in Essexu.

London, 19. junija. AA. (Reuter.) Snoči je bil tian znak za alarm v Lincolnshiru, Northamptonshiru in Norfolk. Sovražna letala so metala zažigalno in eksplozivne bombe nad Temso. Z ustja Temze je bilo slišati močno topovsko streljanje. Reflektorji se razsvetljevali nebo. Nemška letala so letala tudi nad Essexom in Cambridgeom. Zbita so bila 4 nemška letala. Nemška letala so vrгла gotovo število bomb. Ubilih je bilo 11, ranjenih pa 14 oseb. Streljanje angleškega protiletalskega topništva je trajalo neprestano dve uri.

London, 19. junija. AA. (Reuter.) Letalsko ministrstvo sporoča: Sovražna letalstvo je v toku noči izvršilo napad na vzhodno angleško obalo. Nemškim letalom se je posrečilo vreči gotovo število bomb v Essexu in Yorkshiru. Protiletalsko topništvo je stopilo v akcijo ter zabilo 7 sovražnih letal. Ubilih je bilo 11 ljudi. Materialna škoda ni velika.

Povelje generala Wavela

Kairo, 19. junija. (Reuter.) Glavni poveljnik angleških čet na Sredozemskem morju in srednjem Vzhodu general Wavel je poslal svojim čedam tole dnevno povelje:

Angleški imperij bo nadaljeval borbo do zmage. Ponovno bomo rešili Evropo suženjstva. Pred nami so težki časi, toda izjavljam, da jih sprejemamo z isto mirnostjo in zaupanjem kakor smo take krize preživljali v preteklosti. Karkoli nai se zgodi, mi bomo na svojih mestih

Francoska vojna poročila

Francoska vojska je razbita na štiri armade, ki se vojskujejo ločeno

London, 19. jun. AA. Reuter: Francosko vojno poročilo, ki je bilo izdano snoči se glasi: Sovražnik se je z močno akcijo proti našim četam, ki dajejo odpor, posrečilo prodreti globoko v Normandijo in Bretanijo. Ogledniški oddelki so prispeli do Cherbourga in Rennesa. Bile so ostre borbe. Na srednji Loiri je sovražnik utrdil več mostišč med Orleansom in Neversom. Med Loiro in Vogezi sovražne množice napredujejo proti jugu. V Loreni in Alzaciji se vrše še vedno borbe ter se naše čete ogroženo upirajo sovražniku.

London, 19. junija. AA. Reuter: Vojni strokovnjak francoskega radia je dal snoči tale pregled vojnega položaja. Armada, ki se je borila na spodnji Seini, se je umaknila na Euvreux in do Chartresa, kjer se sedaj vodi borba.

Druga francoska armada, ki se je zbrala ob Loiri, brani črto Tours-Charite sur Loire-Orleans. Po ogorčeni borbi je prizadela sovražniku težke izgube o priliki njegovih poizkusov prekoračiti Loiro.

Z izgubo Chateau Thierryja je bil napravljen ogromen prodor. Tu so Nemci napredovali do Autina, ki se verjetno nahaja že v njihovih rokah. Sovražne kolone, ki so prispale do Dijona, so se razdelile tu v dve skupini, od katerih prodira ena

po dolini Saone, druga pa proti švicarski meji. Nemogoče je dozdaj točno ugotoviti skrajne točke nemškega napredovanja.

Tretja armada, ki drži Maginotovo črto od Monmedyja do Basla in ki je bila znatno oslabiljena, je izvršila pregrupacijo. Njen sedanji razpored je izvršen v največji tajnosti.

Bok naše četrte armade je bil odprt zaradi prodora na Sommi. Poveljništvo te armade je ukrenilo vse potrebno, da ne bi nastala nevarnost z boka.

Bordeaux, 19. junija. AA. Reuter: Francosko

Italijanska letala bombardirala Malto

La Valette, 19. junija. AA. Reuter: O priliki včerajšnjega bombardiranja Malte je bilo ubitih 37 oseb, med katerimi so tudi ženske in otroci. Ranjenih je bilo 40 oseb večinoma težko.

Rim, 19. junija. AA. DNB: Vest, ki jo je objavil newyorški radio iz Ankare, in po kateri naj bi bilo industrijsko mesto Turin zaradi sovražnega letalskega napada popolnoma porušeno, s pristojne italijanske strani odločno zanikajo. Vsak časnikiar, pravijo, se lahko osebno prepriča v Turinu, da to ni res.

Berlin, 19. junija. AA. Stefani: Glasilo vrhovnega poveljstva nemške vojske objavlja članek svojega ravnatelja, šefa kabineta Gembelsa, v katerem opisuje vedenje Italije od začetka evropske vojne. Ravnatelj med drugim pravi, da so, Francozi in Angleži morali biti popolnoma slepi, ko so vse do zadnjega trenutka mislili na možnost, da bi Italija ostala ob strani spopada. Da Italija ni stopila v vojno z Francijo takoj v začetku, je bil vzrok v tem, ker sta se Hitler in Mussolini soglasno odločila za to taktiko, ker je bila ta taktika najbolj v soglasju z interesi obeh zaveznikov. Res se je Italiji posrečilo s svojim stališčem nevojskujče se države blokirati pomembne suhozemske pomorske in letalske sile Francije in Anglije, kar je močno pomagalo v boju Nemčiji ter pripomoglo k takšnemu razvoju dogodkov, ki so dovedli do katastrofe demokratičnih držav.

Tudi Angleži, ki so do zadnjega trenutka verovali v slabosti italijanske vojske, bodo grenko plačali svojo zmoto.

Rim, 19. junija. AA. DNB: S pristojne italijanske strani pripominjajo, da so netočne vesti, ki so se razširile v zadnjih dneh z angleške strani

Amerika počasi uvaja vojaško obveznost

Washington, 19. junija. AA. (Reuter.) V svoj izjavi predstavnikom tiska je Roosevelt naglasil, da služba, ki bo uvedena za mladeniče, ne bo vojaška služba v strogem smislu te besede, toda ta služba bo obvezna za vse mladeniče ne glede na družabni sloj, ki mu pripadajo. Roosevelt je nadaljeval:

Ko sem nedavno hvalil uvodnik nekega lista, ki je priporočal splošno vojaško dolžnost, sem govoril to prenašano. Mislim sem stvarno na vojaški pouk v širšem smislu in to na pouk ljudi, ki bi se borili na bojišču, v tovarnah in splošno koristnih prometnih ustanovah. Pozneje se mora uvesti neka vrsta službe, ki bi zahtevala od mladeničev gotovo stopnjo discipline. Roosevelt je dodal, da sedaj proučuje to vprašanje in da ga bo, če bo kongres že zasedal, poslal zakonodajnemu telesu. To poslanico bi poslal v roku enega ali poldruga meseca. Roosevelt je dejal, da bi trajanje pouka lahko trajalo eno leto.

Washington, 19. junija. AA. (Reuter.) Predsednik Roosevelt je potrdil na sestanku s predstavniki tiska, da smatra, da bodo Zedinjene države uvedle gotovo službo za vse mladeniče v državi pod kontrolo vlade. To ne bi morala biti v strogem smislu besede vojaška služba.

Washington, 19. junija. AA. (Reuter.) Pomorski odbor predstavnike doma je soglasno priporočil, naj se izvede predvideni načrt za ojačanje ameriške mornarice tako, da bi Zedinjene države razpolagale z največjo mornarico na svetu. Ta načrt predvideva izdatke v znesku štiri milijarde dolarjev.

Washington, 19. junija. AA. (Reuter.) Predstavniki dom je izglasoval s 382 proti 8 glasovom deklaracijo, v kateri pravi, da bodo Zedinjene države stopile v vojno samo zaradi obrambe Monroeejeve doktrine.

Ford gradi letala

Washington, 19. junija. AA. (Reuter.) Senadni odbor za vojaške nabave je sprejel sklep, da se v zakonskem načrtu o izrednih proračunskih kreditih za narodno brambo odobri vsota 43,5 milijonov dolarjev za financiranje naročila 3000 Fordovih letal z motorji tipa Rols-Roys. Izve se, da je Ford pristal na to, da začne s serijskim proizvajanjem motorjev Rols-Roys, ker je s tem naročilom ter z naročili angleške vojske zagotovljena zadostna zaposlenost njegovih tovarn, tako da lahko začne s serijsko proizvodnjo omenjenih motorjev.

Amerika odstopila 20 vo.n.h ladij zaveznikom

Washington, 19. junija. AA. (Reuter.) Mornariško ministrstvo sporoča, da je bilo 10 torpedov in 10 ladij za borbo proti podmornicam, ki so bile zgrajene za ameriško mornarico in ki so

so se vrnila na svoja oporišča navzlic močni protiletalski obrambi. Razstrelki granat so poškodovali krila nekaterih letal. Trije transportni vlaki so bili prav tako zadeti z bombami. Četrty vlak, ki so ga bombardirali angleški piloti, je bil napolnjen s strelivom ter je vagon za vagonom eksplodiral. Britanska letala so napadla v pretekli noči še druga munijska skladišča v Schilau in v Hamburgu in pa velike tovarne streliva v Kölnu, ki so pričele goreti. Plameni so se dvigali več sto čevljev visoko.

jutranje poročilo pravi, da se nadaljuje nemški pritisk na vse bojni črti.

Francoski vojaki beže v Švico

Zeneva, 19. junija. AA. DNB: Preteklo noč in danes dopoldne je prekoračilo švicarsko mejo na raznih krajih okoli 5000 francoskih vojakov. Švicarske oblasti so vojake razorožile ter jih prepeljale v notranje kraje Švice.

Francozi potopili več Italijanskih podmornic

Bordeaux, 19. junija. t. Reuter: Uradno poročilo francoskega obrambnega ministrstva pravi, da so prometne zveze med Francijo in severno Afriko v Sredozemlju popolnoma varne. V prvem tednu vojne z Italijo je minolovec »La Curieuse« bombardiral in potopil več italijanskih podmornic. Italijanske podmornice so bombardirale tudi letala francoske mornarice.

Kriza egiptске vlade

Kairo, 19. junija. b. V krogih egiptске vlade prevladuje mnenje, da je treba vladno krizo naglo odstraniti. Kraljeva želja je, da ima država v sedanjem nevarnem trenutku močno vlado. Pričakujejo, da bo še danes kralj poveril mandat za sestavo nove vlade Nahaš paši, šefu vavdistične stranke. Da bi se odstranili nesporazumi, se z avtentičnega mesta čuje, da Velika Britanija v nobenem trenutku ni zahtevala, da Egipt stopi v vojno, temveč je vztrajala le na izpolnitvi egiptsko-angleškega sporazuma, ki ga je angleškemu brodogradu možnost manevriranja, armadi pa razvoja na egiptskem področju.

Aleksandrijo izpraznjujejo

Aleksandrija, 19. junija. b. V pretekli noči je bilo evakuiranih iz Aleksandrije 50.000 oseb. Evakuacija se izvaja z vso naglico naprej in računajo, da bo do konca tega tedna evakuiranih nadaljnjih 50.000 oseb. Izvršeni so izredni varnostni ukrepi proti napadom iz zraka in z morja.

Rim, 19. junija. AA. DNB: »Tribuna« poroča, da so japonski državljani, ženske in otroci, ki žive v Egiptu, dobili dovoljenje, da odpotujejo. Danes se je 30 do 40 japonscev vkrcalo na neko japonsko ladjo.

Zahteva po ukinitvi zakona o nevtralnosti

Washington, 19. junija. AA. (Reuter.) Državni podtajnik Stimson je v svojem govoru po radiu naglasil pomen angleške mornarice za zaščito Anglije. Stimson je dejal, da bo predlagal, naj se ukine zakon o nevtralnosti in naj se dovoli angleškim in francoskim vojnim ladjam pristop v ameriška pristanišča in doka, da jih bodo tam lahko popravili in da se bodo lahko preskrbele z gorivom in živčevjem. Stimson je dalje izjavil, da bo zahteval, da se lahko pošiljajo angleške ladje v Anglijo, kamor bi vozile blago. Amerika naj sprejme za časa vojske otroke in starce iz Anglije. Stimson je dejal, da bo zahteval uvedbo splošnega vojaškega pouka za vse ameriške mladeniče.

Anglija kupuje orožje v Sovjetiji

London, 19. junija. t. Reuter: V spodnji zbornici je neki poslanec vprašal državnega podtajnika Butlerja, če misli vlada hitro nakupiti tanke, letala, topove in drugo orožje v Sovjetiji. Butler je odgovoril, naj bo poslanec miren, ker je vlada že ukrenila vse potrebno.

London, 19. junija. b. Diplomatski sodruidnik »Daily Herald«, ki je znan kot dober poznavalec sovjetske zunanje politike, izraža v današnjem uvodniku mnenje, da Stalin in Molotov konsekvntno izvajata politiko graditve vojnih položajev Sovjetske Rusije na Baltiku. Ta načrt je bil izdelan že neposredno pred izbruhom vojne. Nemčija je bila o tem obveščena ter je sporočila ruske namere tudi Italiji s pripombo, da je rusko nevtralnost lahko močnejše kupiti samo za to ceno. Nemčija je nato dala svoj prisrčanek. Ko bo Sovjetska Rusija zgradila vse svoje položaje na Baltiku, je pričakovati, da bo nato usmerila svoje načrte proti Črnemu morju, kjer si hoče prav tako utrditi svoj položaj. Zabloda bi bila misliti, piše »Daily Herald«, da Nemčija in Italija nista zadovoljni s takšnim razvojem, ker je Sovjetska Rusija zaradi svoje nevtralnosti in zvez s Turčijo te koncesije zaslužila.

Južna Afrika bo podpirala Anglijo

Johannesburg, 19. junija. AA. (Reuter.) Snoči je predsednik vlade južnoafriške zveze general Smuts imel po radiu govor, v katerem je med drugim dejal:

Južna Afrika ne bo oklevala s podvojitvijo svojih vojnih naporov. Od svoje armade bo zahtevala največje napore ter se bo bojevala do konca. Južna Afrika se bo pridružila ostalim dominionom in bo podpirala Veliko Britanijo.

Avstralski delavci za vojno

Melbourne, 19. junija. AA. (Reuter.) Avstralska delavska stranka je sprejela resolucijo, v kateri popolnoma odobrava povečanje oboroževanja avstralskih oboroženih sil ter potrebo, da se odpošljejo avstralske čete v Evropo zaradi dosege končne zmage

Posledice zloma francoske vojske

Japonska sega po francoski Indokini

Japonska vlada je že poslala v Rim in Berlin vprašanja o usodi te francoske kolonije

Tokio, 19. junija. AA. DNB: Japonski zunanji minister Arita je na izredni seji odbora štirih ministrov sporočil:

Japonska vlada je poslala japonskima veleposlanikom v Berlinu in Rimu navodila, naj začeta z diplomatskimi razgovori z nemško in italijansko vlado o vprašanju živahnega zanimanja Japonske za usodo francoske Indokine.

Tokio, 19. junija. AA. Reuter: »Tokio Asahi Simbun« poroča, da je japonska vlada odločena obrniti pozornost Nemčije in Italije na interese Japonske glede bodočnosti francoske Indokine. Pooblaščen zastopnik japonskega zunanjega ministrstva te informacije ni hotel potrditi. Pripomnil pa je, da Japonska »budno pazi na francosko 81ndokino iz strateških razlogov«.

Tokio, 19. junija. AA. Stefani: Pomočnik japonskega zunanjega ministra Tani je obvestil francoskega veleposlanika, da je na vsak način treba prenehati z izkazovanjem pomoči Čang-kajskovi vladi od strani francoske Indokine. V pooblaščenih krogih pripominjajo, da bo Japonska, če bo Indokina še nadalje pomagala maršalu Čang-kajsku, prisiljena poslati ekspedicijo, da zasede strateško važne točke v Indokini, ki se smatrajo za potrebne za nastop v Vzhodni Aziji.

Honkong, 19. junija. b. »United Press« poroča, da je Japonska zbrala nad 100.000 vojakov na strateških točkah otoka Hainana v Tonkinškem zalivu. Ne izključujejo možnosti, da je 500.000 Japoncev namenjenih za zasedbo francoske Indokine.

Posveti pri mikadu

Tokio, 19. junija. AA. DNB: Japonski cesar je sprejel danes v avdijenco šefa generalnega štaba japonske vojske princa Kanina, zatem pa

zunanjega ministra Arita in vojnega ministra generala Hato. Princ Kanin, Arita in general Hato so cesarju poročali o novem položaju v Evropi.

Sporazum med Anglijo in Japonsko

London, 19. junija. t. Reuter: Danes popoldne je v spodnji zbornici državni podtajnik v zunanjem ministrstvu Butler izjavil, da je srecen, da lahko oznanj, da je bil danes popoldne podpisan sporazum med Anglijo in Japonsko v Tokiu o položaju koncesij v Tientsinu. S tem sporazumom se urejajo vsa sporna vprašanja, ki so razdvajala Japonsko in Anglijo o zadevah, kako se naj upravlja to mednarodno mesto. Butler je dodal, da se bo s tem sporazumom olajšala angleška trgovina in plovba v kitajskih vodah.

Anglija bo svobodno postopala v vsem Sredozemlju

London, 19. junija. AA. Reuter: Državni podtajnik v zunanjem ministrstvu je dal v spodnjem domu o vstopu Italije v vojno tole izjavo: Kar se

tiče neizzvanega vstopa Italije v vojno proti naši državi, se vlada Njegovega Veličanstva smatra za pooblaščen, da ohrani svo svobodo akcije glede vseh obveznosti, ki jih je dala v preteklosti italijanski vladi glede Sredozemskega morja, Severne in Vzhodne Afrike in področja Bližnjega vzhoda. Liberalni poslanec Mander, ki je o tej stvari postavil vprašanje, ali more zaupati, da se bo njegova pripomba upoštevala, je vprašal, ali se z ozirom na napoved vojne od strani Italije Angliji britanska vlada še vedno smatra za obvezno, da v bodoče prizna pravice Italijanov glede Abesinije, in ali se vlada smatra svobodno razpravljati o predlogih, ki bi jih utegnil staviti bivši abesinski cesar Haile Selasi ali abesinski narod.

Druge vprašanje omenjenega poslanca je bilo, ali državni podtajnik hoče določno povedati, da pod sedanjimi pogoji britanska vlada sploh ne prizna italijanske oblasti v Albaniji.

Po Churchillovem govoru

V Berlinu izjavljajo, da je Churchill odgovoren za nadaljevanje vojne

Berlin, 19. jun. DNB: Včerajšnja izjava predsednika angleške vlade Churchilla v spodnjem domu se smatra v tukajšnjih političnih govorih za polizkus ustvariti gotov optimizem, toda dejansko ni ničesar drugega kot pripovedovanje vojaškega lajka. Kako daleč je šel Churchill, se vidi iz tega, da je vojaški zlom Francije in dejstvo, da so bile angleške čete poginane s kontinenta, skušal orisati kot koristno za zaščito angleških otokov.

Kar se pa tiče Churchillovega pričakovanja, da se bo angleški narod pokazal kot sposoben zdržati zračna bombardiranja, se s tem kaže samo brezsrčnost onih, ki so velik del Evrope spravili v vojno, ne da bi sploh imeli pojma o tem, kaj vojna pomeni. Isti krogi pravijo dalje, da so se francoske armade borile v službi Anglije. Churchill je na svojstven način očital Francozom, da so oni odgovorni za poraze o priliki borb v Belgiji. Da Churchill sedaj po strahotnem porazu Francozov in Angležev v zadnjih tednih še vedno upa v uspešnost angleške blokade, že to potem, ko so

Angleži že sami pred meseci spoznali, da Nemčije ni mogoče gospodarsko uničiti in da je treba za to podvzeti vojaško akcijo, dokazuje, da je Churchill odgovoren za nadaljevanje vojne.

V Turčiji:

Vojna bo dolga

Ankara, 19. junija. AA. Reuter. Včerajšnji Churchillov govor je napravil zelo globok vtis v Turčiji. Uradni krogi ne dajejo nobenih izjav. Turško javno mnenje smatra, da bi Anglija z učinkovito pomočjo Zedinjenih držav lahko zdržala tudi zelo dolgo vojno.

Ameriški tisk

Newyork, 19. junija. AA. Reuter. »Newyork Times« piše o včerajšnjem Churchillovem govoru ter podčrtava odločitev Velike Britanije, da se bori sama. »Newyork Herald Tribune« tudi poudarja ta Churchillov sklep ter pravi, da Velika Britanija dokončava zadnje priprave za obrambo zahodne civilizacije.

Baltiške države pod sovjetsko oblastjo

Sovjetski korak naj bi bil obrambnega značaja

Zürich, 19. junija: »Neue Zürcher Zeitung« obširneje razglablja o zelo važnih dogodkih, ki so se v zadnjih dneh odigrali v Baltiku, ko je Sovjetska zasedla Litvo, Latvijo in Estonijo. Po nekaterih vesteh, pravi omenjeni list, šteje sovjetska armada, ki se skozi Litvo vali na nemško mejo, 30 divizij z zelo mnogimi oklopnimi enotami, celotna sovjetska armada pa, ki je zasedla baltiške države pa šteje baje pol milijona. Močne sovjetske čete pa se pregibajo tudi nasproti besarabski meji, proti novi poljski meji in proti severu. Skandinavske dežele, zlasti pa Finska, so vznemirjene zaradi premikanja sovjetski čet. Posebno je v strahu Finska, zlasti zaradi tega, ker so sovjetski listi še nedavno finski vladi očitali, da se ne drži strogo mirovnih pogojev.

Isti list ima poročilo iz Stockholma, ki pravi, da na švedskem sovjetski korak razlagajo kot varnostni ukrep sprči rastoče moči Nemčije. Ukrepi Sovjetov naj bi torej bili v prvi vrsti obrambnega značaja.

»Dagens Nyheter« piše, da je Stalin zaradi tega sklenil prijateljsko pogodbo z Nemčijo, da bi jo spodbudil in okrepil v njenem sklepu, da začne vojno proti Poljski in če treba tudi proti zapadnim evropskim silam. Stalin je upal, da bo vojna dolgo trajala in da bo oba vojaškoča se bora izredno oslabilila, kar bi bilo samo v korist Sovjetske in načrtov kominterne. Spočetka je tudi vse šlo tako kakor so Sovjeti pričakovali. Zdradi tega se je Sovjetska tudi zadovoljila le z nekakšno rahlo zasedbo baltških držav. Veliki nemški uspehi pa so pričelno sovjetski skrbeli in zato smatrajo, da je potrebno pospešiti nasproti Nemčiji zgraditev obrambnega sistema. Sedanja zasedba baltških držav je za Nemce v toliko neprijetna, ker so do sedaj iz teh pokrajin dobivali mnogo živeža, kar pa posledje ne bo več mogoče, zaradi znane odredbe sovjetskih oblasti, da bo sovjetska armada sama potrebovala vsa razpoložljiva živila v Baltiku.

Ždanov v Tallinu

Tallin, 19. junija. AA. DNB: Davi je prispel v Tallin član predsedništva vrhovnega sveta sovjetske Unije Ždanov. Sprejeli in pozdravili so ga zunanji minister prof. Pip, ravnatelj političnega oddelka v zunanjem ministrstvu Tuldava, sovjetski poslanik v Tallinu Nikitin, poveljnik leningrajskega vojnega okrožja armijski general Nerejskov in poveljnik brodogradilnega podarmiral Taibut.

Riga, 19. junija. AA. DNB: Zasedba Rige po novih sovjetskih četah je bila izvršena brez incidenta. Razen tega so sovjetske čete zasedle še Dünaburg, Mitau (Jelgava), Goldingen, (Kuldiga), Tucku, Talsen in Lutsen (Ludze). Letonška vlada je

Angleški tisk:

Najhujši bo boj za premoč v zraku

London, 19. junija. AA. Reuter. Londonski tisk zelo tople komentira včerajšnji Churchillov govor, pomembno po svoji stvarnosti. Anglija je odločena nadaljevati borbo in Churchillov govor jo je samo opomnil na dolžnosti, ki jo čaka.

»Daily Telegraph« komentira Churchillov govor ter pravi: Churchillovo mirno poročanje o položaju vlija narodu zaupanje ter mu omogoča odločno se upreti preizkušnjam, ki ga čakajo. Brez dvoma bo borba za premoč v zraku prevladovala v toku vse vojne. Vsa angleška ministrstva so skrbela za to, da je bil dosežen viden napredek angleške moči v zraku. Najprej bo dosežena enakost, nato premoč in končno popolna zmaga.

»Daily Express« pravi: Duh naroda bo poleg svojega velikega voditelja. Vrgel bo rokavico pred sovražnika; naj pride in naj sprejme borbo z Angleži.

»Daily Mail« pravi, da mora vsak posameznik vedeti, kje je njegovo mesto. »Daily Herald« in »News Chronicle« se pridružujeta ostalim listom ter hvalita včerajšnji Churchillov govor.

Višinski v Rigi

Riga, 19. junija. AA. DNB: Namestnik predsednika ljudskih komisarijev Višinski je prispel sredi v Rigo.

Tallin, 19. junija. AA. Stefani: Notranji minister Estonije je izdal odlok, po katerem morajo biti mesta ob 23 večer do petih zjutraj zatemnjena.

S kolikšno vojsko je Weygand razpolagal

Tragedija francoske armade se približuje koncu. V Franciji ni več kake strnjene bojne črte, ker so Nemci na več krajih prodrl globoko s svojimi motoriziranimi in oklopnimi divizijami v srednjo Francijo. Zveza med francoskimi armadnimi zbori je pretrgana in se posamične divizije bojujejo le še na svojo roko kakor vedo in znajo brez enotnega načrta. V nekaj dneh bo potemtakem zasedena vsa Francija. Angleži že odvažajo svoje čete in orožje nazaj na Angleško. Po nekaj poročilih se francosko letalstvo v jatah seli v severno Afriko. Kakšna pa bo usoda francoskega brodograja, pa trenutno še ni znano.

Sedaj se polagoma izve, s kako razmeroma šibkimi silami so Francozi bojevali tako imenovano »veliko bitko za Francijo«. Budimpeštanski »Pester Lloyd«, ki piše Nemcem zelo prijazno in večinoma črpa iz nemških virov, podaja od svojega vojaškega izvedenca naslednje številke:

Ob pričetku velike nemške ofenzive na zapadu so Francozi imeli pod orožjem 55 belih in 35 severnoafriških pehotnih divizij, 8 mehaniziranih divizij, 7 gorskih divizij, 5 lahkih motoriziranih divizij in 20 trdnjavijskih divizij, ki so bile nameščene v Maginotovi črti in na meji proti Italiji. Skupaj so torej imeli Francozi 140 pehotnih divizij. Razen tega so imeli 4 konjeniške divizije in 3—4 oklopne divizije s skupno kakimi 4500 tanki raznih tipov. Treba pa je vedeti, da je od 140 pehotnih divizij Francija imela 8 divizij na bližnjem Orientu in 15 divizij v Tunisu, Alžiru in Maroku.

Turški zunanji minister pojde v Moskvo

Ankara, 19. junija. b. Dobro poučeni krogi zatrjujejo, da bo turški zunanji minister Saradzoglu prihodnje dni odpotoval v Moskvo, da nadaljuje pogajanja za čim tesnejši sporazum med Sovjetsko Rusijo in Turčijo. V tisku prihaja do izraza prijateljsko razpoloženje za sovjetsko zvezo in želja za čim tesnejšim sodelovanjem.

Carigrad, 19. junija. AA. Stefani: Turški zunanji minister Saradzoglu je podal pred parlamentarno skupino narodne republikanske stranke poročilo o mednarodnem položaju.

Ankara, 19. junija. m. Turški politični krogi se še vedno pečajo s kapitulacijo Francije in v zvezi s tem z ankarским paktom. Dobro poučeni krogi zatrjujejo, da je zaradi novo nastalega stanja, ankarški pakt via facti postal brezpredmeten in da bo morala zaradi tega Turčija preusmeriti svojo zunanjo politiko ter jo prilagoditi novo nastalemu položaju.

Lavrentijev v Bukarešti

Bukarešta, 19. junija. AA. Novi sovjetski veleposlanik v Bukarešti Lavrentijev, prispe jutri v Bukarešto.

Gorelkin pri italijanskem kralju

Rim, 19. junija. AA. DNB: Novi sovjetski veleposlanik v Italiji Gorelkin bo izročil jutri italijanskemu kralju in cesarju svoje poverilnice. V italijanskih političnih krogih pripominjajo, da je Sovjetska Rusija priznala priključitev Albanije k Italiji, kajti poverilnice bodo izročene Njegovemu Veličanstvu Viktorju Emanuelu tudi kot albanskemu kralju. Novi sovjetski veleposlanik svojih poverilnic ne bo izročil v Rimu.

Novi red v Tangerju

Tanger, 19. junija. AA. Javno življenje prihaja v normalen tir. Cete, ki so zasedle mesto, so se spet umaknile in taborijo na drugem kraju. Španska varnostna služba dela skupno z zastopniki ostalih narodnosti tangerskega statuta. Zaradi pobiranja spekulacije so bili izdani potrebni sklepi. Izvedene so bile številne aretacije članov bivše španske republikanske vojske, ki so po končani španski državljanski vojni pobegnili v Tanger. Socialna akcija Falange pomaga revežem, ki niso španske narodnosti.

Mehika se pripravlja na vojsko

Mexico, 19. junija. AA. DNB: Predsednik Cardenas je dal zastopnikom časopisja izjavo, v kateri je dejal, da je Mehika zaradi dogodkov v Evropi prisiljena podvzeti gotove korake za obrambo države. Cardenas je povedal, da je zaradi tega mehiška vlada predložila parlamentu zakonske osnutke, ki se nanašajo na splošno vojaško obveznost, na vojaško šolanje in na ustanovitev vrhovnega sveta narodne obrambe. Ta zakonski osnutki določa vojaško šolo za vse državljane od 18. do 35 leta.

Gospodarsko sodelovanje Nemčije z Italijo

Berlin, 19. junija. AA. DNB: Zadnje dni so se sestali predsedniki vladnih gospodarskih odborov Italije in Nemčije. Razpravljali so o vrsti vojno-gospodarskih vprašanj ter je bil včeraj v zvezi s tem podpisan protokol o rezultatih pogajanj.

Drobne novice

London, 19. junija. AA. Reuter: Angleška ladja Niagara (15.413 ton) se je včeraj začela potapljati v vodah Tasmanije. Posadka in potniki so rešeni.

Guatemala, 19. junija. AA. DNB: Vlada republike Guatemale je izdala sporočilo, v katerem pravi, da je ladjam vojskujočih se držav prepovedano zadržati se v lukah guatemalske republike. Ta prepoved se nanaša v prvi vrsti na vojne ladje.

Madrid, 19. junija. AA. Stefani: »Informacione« objavljajo članek, v katerem pravijo, da po smrti urgelskega škofa preneha samostojnost Andore in da dobi Španija pravico do Andore.

Riga, 19. junija. AA. DNB: Namestnik predsednika sveta ljudskih komisarijev Višinski, ki je prispel v Rigo, je obiskal danes predsednika letonske države Ulanisja.

Riga, 19. junija. AA. Stefani: Namestnik predsednika republike Paleckis je ukazal spustiti na svobodo 500 političnih kazencev.

Kaj je resnica?

Pilat je vprašal: Kaj je resnica? Danes je veliko ljudi, ki so prišli tako daleč, da brezbržno in dvomeče vprašujejo: kaj je prav za prav resnica? — To je zelo nevarna možganska bolezen. Tiste, ki za to boleznijo zbolijo, se po tem spozna, da govorijo: Človek ne more resnice spoznati. Vse lahko trdite in vse trditve so več ali manj resnične; o vsem je mogoče razpravljati. Torej v jedru ni nič resničnega! — Pred umetnino ti polizobraženci nekako tako govorijo: to je morda lepo, morda pa tudi ni lepo; odvisno je od okusa in o takih stvareh, kakor znano, ne kaže razpravljati...

Toda bodimo pozorni! Takšna brezbržnost do resnice mora nujno dovesti do najhujšega propada duha in duše.

Kajti ako v resnici ni nobene resnice, ako so vse trditve enako opravičene, če je vseeno v kaj in na kaj kdo veruje, če se nihče več ne prizadeva, da bi imel jasno in trdno prepričanje, potem je tudi gotovo, da družba ne sloni več na zavestni odgovornosti svojih poedinih članov. Potem samozancev in drznih gozdačev ne bo nihče več oviral v njihovem brezvestnem početju, ki ima za edin cilj polastiti se oblasti in z lepa ali z grda vsiliti ljudem svoje pokvarjeno mišljenje in svojo pokvarjeno in zločinsko voljo.

Napačno pojmovan liberalizem najbolj pripravlja pot najhujšim diktaturam ter vsakemu nihilizmu in boljševizmu. Vestno iskanje resnice in ljubezen do resnice pa je najboljša bramba človeške svobode.

V resnici so stvari, ki so resnične in so take, ki so neresnične. So stvari, ki so dobre in take, ki so slabe. So stvari, ki ustrezajo resnici in so take, ki jih je spočela laž in ki služijo laži in prevari.

Gotovo ni vsakemu v vsakem času dano, da bi spoznal dobroto, lepoto in resnico. Toda nikomur ni dovoljeno, da bi se brez vsega truda prepustil dvomom. Dolžnost vsakega človeka je, da se potrdi za resnico in da jo spozna ter se po njej ravna. Le tako moremo ostati v časti in v svobodi. Le svobodni poedinci pa morejo tvoriti svobodno družbo.

LJUBLJANA

Počitnice so tu!

Se dober teden dni, pa se začne prave počitnice, ki jih mladina tako težko pričakuje. Na gimnazijah je sicer že mir, prav tako končajo ta teden s poukom meščanske šole, za njimi pa bodo se končale ljudske šole. Ni nam treba posebej poudarjati, da se tudi na univerzi že zapirajo učilnice, laboratoriji in seminarji. To še najbolj občutijo študentovske gospodinje, katerim sedaj najemniki odpovedujejo stanovanja. Začenja se veliko preseljevanje, kmalu bo Ljubljana precej bolj zapuščena, vsaj kar se mladine tiče. Vrvež na Aleksandrovi cesti in v tivolskem sprehajališču se bo precej razredčil. Oživelci pa bodo drugi kraji, saj je študent v sedanjih časih prav gotovo še bolj podjeten in korajžen, kakor je bil takrat, ko je romal po deželi z gorjaco v rokah in se predstavljal: »Pauper studiosus sum, peto viaticum!« (Uboga študentovska para sem, prosim za popotnico!). Danes je prav tako kot pred leti suša v študentovem žepu silna in starši so veliki reveži, saj morajo pridati tudi svoj delež k počitnicam svojih otrok. Zato pa se bo veliko veselje pri mnogih začelo šele po prvem, vsaj pri uradniških družinah. Za sedaj pa se mladina pripravlja in polni nahrbtnike, ki jih bo nesla v hribe, ali pa na taborenja v tihe koticke naše zemlje. Prav korajžni pa so tisti, ki se s kolesom odpravijo kar na Sušak, od koder jo potem s parnikom mahnejo naprej po sončni Dalmaciji. Takih je vsako leto več. S kolesom si namreč prihranijo drago vožnjo, zaradi česar lahko ostanejo dalj časa ob morju, ki bo vedno ostalo v poletnih počitnicah velika sanja naše mladine.

Stole

in najpraktične modele

pisarniškega pohištva

dobavlja najceneje

Remec-Co.

tovarna upognjenega pohištva, Kamnik.

Poslovalnica: Ljubljana, Kersnikova 7, Telefon 22-66

Ob enem sporočamo, da smo otvorili v Mariboru, Prešernova 4, novo lastno poslovalnico.

Gosp. ing. R. Luckman pa je prenehal biti naš zastopnik.

I Stolna kongregacija Marijinega varstva za gospe v Ljubljani ima jutri, v petek 21. junija, ob pol sedmih zjutraj na Rožniku svoj zadnji shod pred počitnicami, združen s sv. mašo. Zbirališče je ob polsedmih pri železniškem prelatu na Aleksandrovi cesti. Odbor vabi vse članice k obilni udeležbi.

I Rdeči križ, pododbor Ljubljana, bo v dneih 22. in 23. junija organiziral v Ljubljani zbirko prostovoljnih darov, pri kateri bodo sodelovale prijateljice in prijatelji Rdečega križa z gospo Nijo Natlačenovo, soprogo bana dravske banovine na čelu. Naj ne bo nikogar, ki bi odklonil prispevek v prid Rdečega križa, ko z ozirom na sedanje resne čase še bolj potrebuje nujne pomoči, ako naj dovrši svojo pripravljenost!

I Sporočam vsem prijateljem in znancem pokojnega Alojza Krašoveca, da bo za pokoj njegove duše daroval na dan sv. Alojzija 21. t. m. sv. mašo bivši vojaški kural in pisatelj g. Janez Jalen in sicer v grajski kapeli ob 6 zjutraj. Udeležite se svete daritve polnoštevilno. — Jan Plestenjak.

I Društvo zasebnih in trgovskih nameščencev v Ljubljani priredi izlet v nedeljo, 23. t. m., za svoje člane in prijatelje društva. Izlet bo celodnevni in sicer gremo iz Ljubljane z vlakom ob 8 zjutraj do Mednega, potem gremo čez Katarino na Govejško. Zelim, da se tega izleta nameščence in nameščenci v čim večjem številu udeležite in da pripeljete s seboj tudi svoje prijatelje in znance. Obkleta športna.

I Bolniška blagajna mestnih nameščencev ljubljanskih sklicuje za ponedeljek, dne 24. junija 1940 ob 19. uri v veliki sejni dvorani mestnega poglavarstva v Ljubljani svoj redni letni občni zbor in vabi vse članstvo k polnoštevilni udeležbi.

I Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani sporoča p. n. občinstvu, da se bo vršila pevška preizkušnja tekmovalcev iz Ljubljane v soboto, dne 22. t. m. ob 16 popoldne. Za pevce, ki bodo prišli iz drugih krajev, pa v nedeljo, dne 23. t. m., na dan tekmovalca, ob 10 popoldne in ob 16 popoldne. Opozorjamo, da k pevskim preizkušnjam občinstvo ne bo imelo dostopa, pač pa k večerni tekmi, za katero bodo od danes dalje vstopnice v predprodaji pri dnevnih blagajni v Operi po cenah od 30 din navzdol.

I Prost. gasilska četa Ljubljana-Sp. Šiška se zahvaljuje za znesek din 1000 iz zapuščine po pok. Venedigu Jožetu, strojevodji d. ž.

I Redni nabori za mesto Ljubljano se bodo nadaljevali v dneih 25., 26., 27. in 28. junija ter 1. julija 1940 v dvorani Mestnega doma na Krekovem trgu št. 2-I vsakokrat ob pol 8 zjutraj. Kdor izmed prizadetih nabornikov in obveznikov še ni prejel poziva, naj se zgleda v mestnem vojaškem uradu na Ambroževem trgu št. 7-I.

I Naknadna zaprisega vojaških obveznikov bo v četrtek 4. julija 1940 ob 11 v dvorani Mestnega doma na Krekovem trgu št. 2-I. Kdor izmed v Ljubljani bivajočih obveznikov doslej še ni prisegel Nj. Vel. kralju Petru II., naj se do konca tega meseca zgleda v mestnem vojaškem uradu na Ambroževem trgu št. 7-I.

I Pregled uniforme in vojne opreme rezervnih častnikov bo 25., 26. in 27. junija ter 1., 2. in 3. julija 1940 vsakokrat ob 16 v dvorani Mestnega doma na Krekovem trgu št. 2-I. Vsi v Ljubljani bivajoči rezervni častniki in vojaški uradniki se morajo udeležiti pregleda bodisi v civilni ali vojaški obleki ter se morajo osebno javiti predsedniku naborne komisije. Pregledala se bo uniforma, ki so jo dobili rezervni častniki od države, in pa vojna oprema, ki si jo morajo nabaviti sami po spisku, ki so ga prejeli. — Rezervni pehotni častniki, ki imajo državno uniformo, pridejo k pregledu 25. junija t. l., vsi častniki drugih strokov, ki imajo državno uniformo, pa 26. junija t. l. Poleg uniforme morajo prinesiti k pregledu tudi vojno opremo, ki so si jo nabavili na svoje stroške. Rezervni častniki in vojaški uradniki, ki nimajo državne uniforme, morajo prinesiti k pregledu le vojno opremo, ki so si jo dolžni nabaviti sami. Zanje bo pregled v naslednjem abecednem redu (po začetnih rodbinskih imenah): A—H 27. junija, J—M 1. julija, N—R 2. julija, S—Z 3. julija 1940. Vsak rezervni častnik naj pri pregledu odda na osemki pole papirja napisano svoje ime, vojaški čin in stanovanje ter izjavo, da

MARIBOR

Industrijsko gasilstvo v Mariboru

Mesto dobi v kratkem 18 novih gasilskih edinic s 300 izvežbanimi in moderno opremljenimi gasilci

Maribor, 19. junija. Maribor je eno največjih industrijskih mest v Sloveniji. Posebno prednjači tekstilna industrija, ki je pa tudi najbolj izpostavljena nevarnim požarom. Vsako leto imamo nekaj takih industrijskih požarov, ki povzročajo ogromno škodo ter stavijo na mariborske gasilce izredne zahteve. Gasilci so poklicani, da gasijo požare šele tedaj, ko se ogenj že razpiha ter ga je mogoče le z izrednimi napori obvladati. Vse drugače bi pa bilo, če bi imela podjetja svoje lastne gasilske edince, ki bi nastopile v tistem trenutku, ko se ogenj šele začne razvijati ter bi ga lahko z malenkostnimi napori zadušile. Zato je v Mariboru že pred daljšim časom začela gasilska župa Maribor mesto z razmotiranjem načrtov za ustanovitev organiziranega industrijskega gasilstva. Vprašanje že nekaj časa dozoreva ter so sedaj prišle priprave že v zaključno fazo. Kot že rečeno, je sprožila to vprašanje gasilska župa Maribor mesto, ki je po zakonu nadzorno oblastno nad gasilskimi edinicami in gasilskim delom na področju mesta. Mestno poglavarstvo pa je po določitvi požarno policijskega reda in po predpisih o protiletalski zaščiti določilo, kaj je treba v posameznih podjetjih ukreiniti, da se požarna varnost izboljša.

Sedaj pripravlja gasilska župa organizacijo industrijskih gasilskih edinic ter poseben tečaj za one, ki bodo te edince vodili. Po odločitvi mestnega poglavarstva bi se v mariborski industriji organiziralo 5 industrijskih gasilskih čet, 6 samostojnih oddelkov in 7 stalnih gasilskih straž ter bi te edince imele blizu 300 izvežbanih in moderno opremljenih gasilcev.

Mariborski industrijski so pokazali za to vprašanje hvalevredno razumevanje ter so se dosedaj vse predpriprave vršile sporazumno z njimi. To sporazumno delo je važno tudi zaradi enotnosti organizacije in gasilske opreme, pa tudi rešitve drugih vprašanj, ki se tičejo posameznih podjetij, je bila mogoča le s tesnim sodelovanjem med gasilsko nadzorno oblastjo in lastniki podjetij.

Tečaji, ki se pripravljajo v Mariboru za industrijsko gasilstvo, bodo temeljili ter se bo v njih teoretično in praktično izvežbalo okoli 100 častnikov in podčastnikov bodočih industrijskih gasilskih edinic. Tečaje bo priredila tekem meseca julija gasilska župa ter bo obsegal vsak 30 ur predavanja.

Za mariborsko industrijo in za varnost mesta samega bodo te industrijske gasilske čete ogromnega pomena. To se vidi tudi povsod drugod, kjer imajo industrijska podjetja svoje gasilske organizacije. Najbolj viden primer imamo že v gasilski četi železniških delavnic v Mariboru. Ta četa je najmoderneje opremljena ter je že nešteto krat zelo uspešno pomagala mariborskim gasilcem pri večjih požarih v mestu. V železniških delavnicah samih, kjer je požarna nevarnost zelo velika, pa še nikoli ni bilo večjega požara, dasi skoraj ne mine dan, da ne bi v kakem oddelku nastal ogenj, ki bi

li ima predpisano vojno opremo ali ne in zakaj ne. Kovčegov k pregledu ni treba prinesiti.

I Newiarovic, ki je pokazal že v svoji komediji »Hollywood«, kako spretno ume s čim manjšim številom oseb zapletati dejanje, je v veseligr »Ljubim te« postavljal samo dve osebi v zabaven zaplet. Njegovo obvladovanje odereke tehnike je tolikšno, da je dejanje vso igro napelo in zanimivo. Zabavni preobrti, dajejo igralcem Percyja in Eve veliko možnost učinkovite igre. Igrata Vida Juvanova in Jan. S to predstavo, ki bo nocoj za red četrtek, se bo zaključila letošnja dramska sezona.

I Pri zaprtju, motnji in prebavi — vzemite zjutraj še na prazen želodec en kozarec naravnega »Franz-Josef« grenčice.

I Iztepanje prahu skozi okna je po vseh mestih in seveda tudi v Ljubljani prepovedano. Zdi se nam pa, da so hišne gospodinje na to strogo prepoved letos precej pozabile in ne opozarjajo več svojih pomočnic na to grdo razvado. Pomislijo naj, da ljudje po tem sodijo tudi vzgojo gospodinje in njeno obzirnost nasproti drugim ljudem. Stresanje prahu in smeti skozi okna jim gotovo ne dela časti in ne množi ugleda. Tudi same ne marajo smeti, pepela ali celo ogorkov in šibice v skrbno aranžiranih pričeskah in na najmodernejših klobučkih. Po naših krajih pa tudi ne velja za dokaz posebnega okusa, če kdo razstavlja posteljno perilo po oknih. Skozi okna vihrajoče rjuhe še ne pomenijo okrasa mesta, pač pa take razstave po oknih pričajo o nemodernih nazorih gospodinji. Zato naj naše dame te tuje in zastarele razvade raje opuste, saj bi intervencija stražnika ne bila zelo prijetna. Sicer pa stražniki nimajo preveč časa, da bi se ozirali po oknih, in zato priporočamo javnosti, naj stražnike sama opozarja na iztepanje cunj na ulico. To je prepovedano že iz zdravstvenih razlogov, prav tako pa to zahteva tudi obzirnost in takt nasproti pasantom in naposled tudi dejstvo, da zaradi pomanjkanja šoferjev in bencina ni več mogoče tako pogosto škropljenje ulic.

Admiral Cavagnari, vrhovni poveljnik italijanske mornarice.

molcem, obenem pa je zadobil strahovite poškodbe na obrazu. Zdrbilo mu je obe čeljusti ter jih naravnost zavilo v ustno doplino ter izbilo zobe. Reševalci so ga zapeljali v bolnišnico.

m Avtomobilski karambol na Pečici. V torkovi številki »Slovenca« smo poročali o prometni nesreči, ki se je dogodila na Pečici, pri kateri naj bi bil nek mariborski avtomobilski zavozil v motorno kolo, katerega je vodil šofer Jagodič in pri kateri je Alojz Kit, ki je sedel na zadnjem sedelu motorja, dobil težke poškodbe. Na kraj nesreče se je podala sodna komisija s svojim izvedencem. Ta komisija je ugotovila, da je avtomobil s svojim avtomobilom vozil povsem pravilno in da ga zaradi tega ne zadene nobena krivda.

m Kaznjenci so se med seboj obdelovali z noži. Pred časom so se med kaznjenci v mariborski moški kaznilnici pojavili hudi spori, ki so ustvarili dva sovražni skupini. Baje je skupina, kateri sta pripadala Karl Štern iz Pobrežja, ki je bil zaradi roparskega umora finančnega stražnika Stranjska v Mejni ulici obsojen na dosmrtno robijo, in Jovan Šteg, ki odslužuje svojo 20letno robijo, dobila od nasprotnih ekipe poziv na boj na nož. Oba sta se res z noži oborožila in dne 22. februarja pri večerji izvršila napad na svoja nasprotnika. Z napadom je pričel Šteg, ki je navalil na kaznjenca Tajnikarja ter ga poglaval v beg, takoj nato pa je tudi Štern navalil in lažje poškodoval kaznjenca Kolarja. Ker mu je prizadajal le lažje poškodbe, za ta prestopke odgovarja le disciplinsko. Hujše je pri napadu izkupil Franc Sešerko, na katerega sta navalila oboje. Sešerko je dobil z noži težje poškodbe. Oba krivdo priznavata, vendar se zagovarjata, da sta bila k napadu izgovarjana Štern je bil obsojen na 6 tednov samotne celice, poostreno z 8 dnevnim trdim ležiščem in omejitvijo hrane vsak drugi dan skozi 14 dni. Šteg pa je bil obsojen na 6 mesecev in 15 dni strogega zapora.

m Iz gozda odnesel 3 m³ lesa. Posesnik Andrej Osrajnik je ribniški orožnikom prijavil, da mu je nekdo iz gozda ukradel 3 m³ dobrega lesa v vrednosti 1000 dinarjev. Orožniška patrula je kmalu izsledila tatu v osebi nekega L. K., ki pa je les takoj prodal. Osumljenec krivdo zanika in navaja neko drugo osebo, ki bi naj bila izvršila tatvino.

Celjske novice

c Koncert slovenske umetne pesmi bo priredil drevi ob pol 9 v mali dvorani Celjskega doma odlični operni tenorist Angel Jarc pod okriljem Glasbene matice v Celju. Sodeluje g. prof. Vasilij Mirk in pri klavirju ga. Vrabčeva. O razvoju slovenske umetne pesmi bo spregovoril g. prof. Vasilij Mirk. Koncert bo nudil izreden umetniški užitek in ga bo g. Angel Jarc priredil z istim sporedom v vseh večjih mestih države. Zato vabimo Celjane, da se koncerta polnoštevilno udeležijo!

c Vpisovanje novincev za I. razred na okoliški deški in zasebni deški ljudski šoli šolskih sester v Celju bo v ponedeljek in torek, 24. in 25. junija ob 8 do 11. Starši naj pripeljejo vse otroke, ki bodo letos dopolnili 7 let in še ne hodijo v šolo. Sprejemali se bodo tudi oni, ki so že dopolnili 6 let, v kolikor bo prostora. Otroci bodo zdravniško pregledani. Za otroke, ki niso vpisani v krstni knjigi v Celju, morajo starši predložiti krstni list.

c Davčna uprava v Celju razglasi: Vse osebe, ki so vložile prošnje za odpis davčnih in taksnih zaostankov po stanju 21. decembra 1937, morajo predložiti davčni upravi v Celju v smislu razpisa ministrstva financ z dne 31. maja 1940, št. 35006-III, do vstetega 30. junija 1940 vse, k tem prošnjam potrebne priloge. Kdor priloge do 30. junija 1940 ne bo predložil, temu se prošnja ne bo obravnavala.

c Večera smu poročali o samomoru stare žene, ki je skočila z II nadstropja v Cankarjevi ulici št. 9. Danes dodajamo, da je to 74letna Ivana Svetličič iz Zavodne, ki je to obupno dejanje storila v veliki duševni zmedenosti.

c V Prešernovi ulici v Celju je pred trgovino Wog podrl voznik Oblak 79letnega Levčnika Franca in mu zlomil levo ključnico.

c V Pamečah pri Juklostru je 36letni Veber Franc zavozil s kolesom v voznika in pri tem padel ter se poškodoval po glavi.

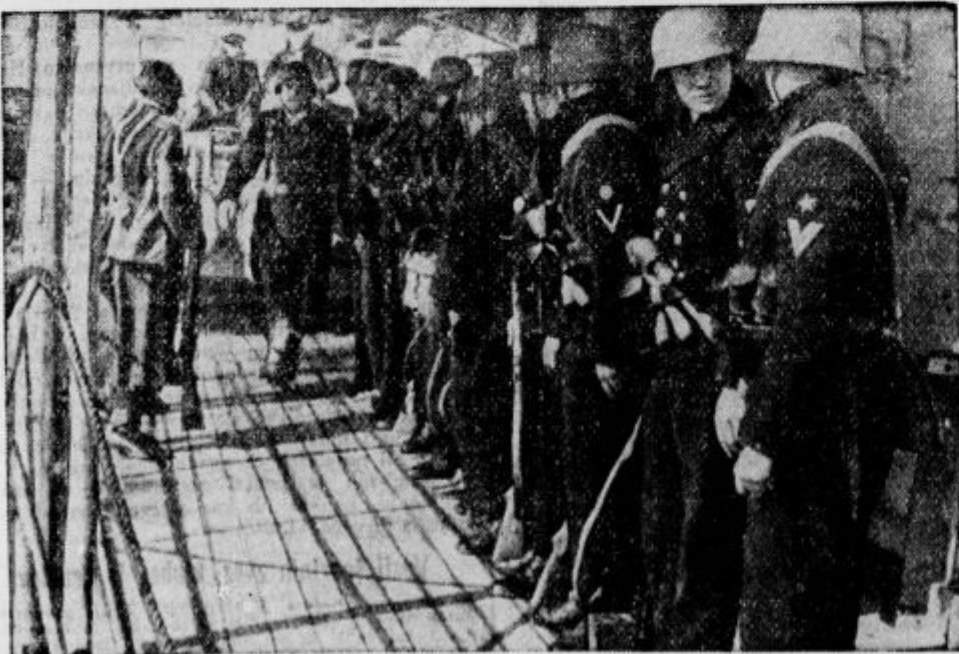
c S kolesa je padla 19letna delavka Guzej Marija iz Čreta pri Teharjih in si zlomila levo nogo v kolenu.

c 44letna mati rudarja Maroh Neža v Zabukovci pri Grižah je padla doma pri delu in si zlomila desno roko v zapestju.

c V Košnici je umrl 80letni Lenhart Anton, na Mariborski c. pa 68letna Tkalič Filomena. Naj počiva v miru!

c Siferski izpiti za kandidate iz celjskega, gornjegraškega, konjskega in šmarnskega okraja bodo 4. julija ob 8 zjutraj pri okrajnem načelniku v Celju. Tozadavne prošnje je vložiti čimprej.

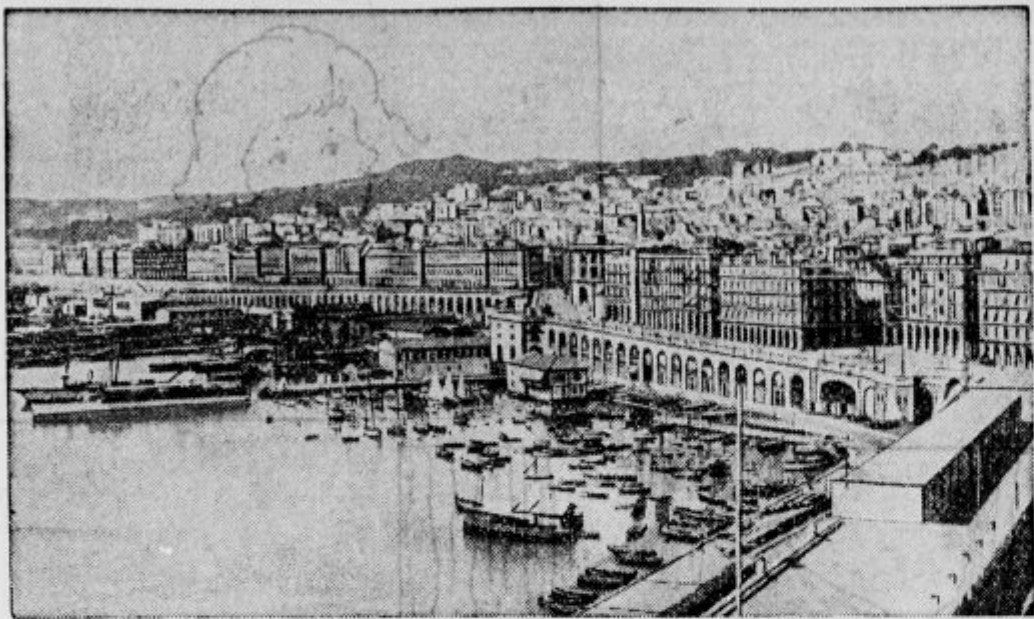
c Večera dopoldne je bila na okrajnem sodišču v Celju pred 5 članskim senatom tajna razprava proti 6 obtoženecem, ki so bili obtoženi po čl. 1. točke 1. in po čl. 4. zakona o zaščiti države: 26letni Peter Stante iz Celja, 47letni branilec Vera Plaskan iz St. Ruperta pri Braslovčah, 25letni Mirko Plaskan iz St. Ruperta pri Braslovčah, 37letni Ivan Piki iz Latkove vasi pri St. Pavlu pri Preboldu, 29letna Piki Marija iz Latkove vasi pri St. Pavlu pri Preboldu in 35letnemu Turk Jožetu iz Grajske vasi pri Gomilskem. Obtoženi so bili oproščeni prestopka po čl. 1. točke 2. pač pa so bili obsojeni radi prestopka po čl. 4. zakona o zaščiti države na: Peter Stante na 12 mesecev, Vera Plaskan na 4 mesece, Mirko Plaskan na 6 mesecev, Ivan Piki na 6 mesecev, Piki Marija na 7 mesecev in Turk Jože na 8 mesecev strogega zapora.

Nemške mornariške čete pred flandrijsko obalo.

Iz zgodovine Alžira

Tri sto let so Alžirci ogrožali Evropo

Pogled na pristanišče in mesto Alžir, ki je zdaj 100 let pod francosko oblastjo, in ki je bilo nekoč gnezdišče pomorskih razbojnikov.

Ze cesar Karel V. je l. 1541 na prošnjo tedanje Evrope odposlal čete v Alžir zoper morske razbojnike, ki spričo njih ni bila nobena plovba več varna. Toda ta kazenski pohod od 20.—27. oktobra 1541 se je klavarno ponesrečil. Posledica je bila ta, da je piratsko gnezdišče še bolj nesramno ogrožalo Sredozemsko morje in vse obrežne pokrajine. Evropa je morala še desetletja prenašati roparske pohode severnoafriškega piratskega vladarja v Alžiru. Še več: čez 20 let nato, l. 1561, je bil po močnejših nasprotnikih pobit tudi novi španski ekspedicijski zbor. Videti je bilo skoraj, ko da se Evropa ne bo mogla nikoli popolnoma iznebiti tega stvara, ki je uničeval in razjedal zahodnoevropsko kulturo. Šele čez nadaljnjih 120 let so se to pot odločili Francozi (pod Ludovikom XIV.), da so odločno navalili na Alžir. Ko se je Francozom posrečilo, da so po drznih načrtih mladega, bistroumnega tehnika Bernarda Renauja začeli graditi bojne ladje, ki so bile opremljene z možnarji za bombardiranje nasprotnika, so se pripravili, da bodo z bombami s pomorske strani zlomili trdovratni odpor piratske trdnjave Alžira. S posrečenim bombardiranjem 25. julija 1682 se je polovica mesta spremenila v pogorišče. Alžir je bil pripravljen sprejeti mir, toda Francija to pot ni bila voljna, da bi ustavila kaznovanje pomorskih razbojnikov. Bernard Renau je izboljšal svoje ladijske topove in je dosegel še večjo možnost streljanja v daljavo. Njegove bombe so 26. in 27. junija 1683 tako zažgale roparsko trdnjavo, da so si zdaj piratje morali dati mirovna pogajanja narekovati. Poglavitna pogoja za to sta bila takojšnja izročitev vseh iz Evrope izhajajočih sužnjov in velika odškodnina v denarju.

Nerazumljivo je le to, da Francija ni takrat razdejanje trdnjave uporabila za to, da bi kratko in malo uničila oblast te roparske države. Ze takrat bi bila morala Francija pomisliti na trajno zasedbo tega ozemlja.

Pod vrhovnim poveljstvom maršala d'Estréja so sicer Francozi čez pet let nato v tretje napadli Alžir, ki je bil spet deloma porušen, toda Alžir niti malo ni bil uničen. Nasprotno! »Dei iz Alžira«, kakor se je uradno imenoval piratski vladar v začetku 18. stoletja, je vrjel l. 1708 celo Špance iz Orana in je postal neodvisen spričo turške nadoblasti. Najhušjo vojaško in moralno klopoto pa so Španci dobili, ko so se l. 1775 vendarle spravili na to, da bi s kopnega ponovili napad, kakršnega je Karel V. tvegala in izgubil l. 1541. Če bi bili prežeti s potrebnim napadalnim navdušenjem, bi bili tudi uspešni, zakaj general O'Reilly je imel približno 22.000 mož na razpolago. Temu primerno je bilo opremljeno tudi vojno brodovje pod poveljstvom podadmirala Castejana. Vsebovalo je 44 bojnih ladij in 340 prevoznih ladij,

General Pricolo, načelnik generalnega štaba italijanskega letalstva.

kjer je bila pehota. Tudi letni čas je bil primeren za uspešno vojskovanje. Prekrasno vreme je sprejelo brodovje, ko se je pojavilo na alžirski obali. A namesto da bi koj začeli bombardirati mesto in bi koj v varstvu ladij spravili čete na kopno, so se španske ladje osem dni (od 30. junija do 8. julija 1775) vozarile gor in dol ob obali, da bi piratom bolj imponirale. Alžirski Dei je baje takrat dejal, da je imel vse ta sijaini pohod za nekakšno »spanijado«, s čimer je hotel reči, za vojno igrarčo, ki se je na vso moč ponašala, da je potem tem bolj klavarno podlegla.

Ko so Španci na ta način napravili mnogo dragocenege časa, so se slednjič odločili, da 8. julija ob dveh ponoči izkrcajo svoje čete. Ob petih jutraj so bili že v bojnih vrstah in so začeli napadati, vendar so napravili toliko taktičnih napak, da navedle temu, da jih je bilo mnogo več kot Alžirceev, niso dosti opravili. Slednjič so začele napredujoče španske kolone v ogenj svojih lastnih topov in so utrpelake izgube, da so že krog 10 dopoldne prenehale napadati in so se zatele v svoje šotore ob morju. Popoldne ob dveh pa so dobili Alžirci korajžo in so začeli s topovi obstreljevati počivajoče Špance v šotorih. Drugo jutro so se Alžirci neznansko začudili, videč, da je Špance z ladjami vred vzela noč! Mimo tega so bili tako hiteli vkrcavati se, da so pustili na obali

veliko svojih ranjencev. Te reveže so pirati na najokrutnejši način poklali. Alžirski Dei je plačal za sleherni glavo pet zlatnikov.

Sodobniki niso mogli razumeti te prenagljene vrnitve španskih bojnih sil, kar je bilo v dvojno škodo: ugled španske države se je pri vseh narodih zmanjšal, dalje pa je dobilo severnoafriško piratsko ljudstvo v Alžiru, Maroku in Tunisu novo pobudo za svoje razbojniške napade, kar je bilo v zasmeh vsej civilizaciji. Kakor piše tedanje poročilo, so bili nesrečni prebivalci na obalah Španije, Italije, Sardinije in Sicilije vsak dan v nevarnosti spričo morskih razbojnikov, ki so ropali njihovo imetje in ki so tiste, ki niso mogli zbežati, odvajali v sužnost v Alžir. Celo Združene ameriške države so morale zaradi nedelavnosti evropskih držav poseči vmes in so poslale svoje ladje v Sredozemsko morje. Dasi se jim je posrečilo v pomorski bitki zoper pirate izvesti blokado proti Alžiru, je bil tudi zdaj prežgodaj sklenjen mir (3. julija 1815). Mirovni pogoji so bili

Pristanišče v Tripolisu.

Iz banovinske službe

Napredovali so: Ernest Blatnik za banovinskega cestnega nadzornika zvanika III. pol. skupine pri okrajnem cestnem odboru v Kranju; Serafin Saksida za banovinskega cestnega nadzornika v IX. pol. skupini pri okrajnem cestnem odboru v Ljubljani; Vladislav Lužar za banovinskega tehnika IX. skupine pri tehničnem oddelku banke uprave v Ljubljani; inž. Hugo Fink za banovinskega tehničnega svetnika V. pol. skupine pri okrajnem cestnem odboru v Ljubljani; Jožef Frangež za banovinskega služitelja II. pol. skupine v banovinski bolnišnici v Celju; Bogomil Ferik za banovinskega služitelja II. pol. skupine pri banovinski hiralnici v Ptuj; Jože Keržman za banovinskega kmetijskega uradnika IX. pol. skupine pri kmetijskem oddelku banke uprave v Ljubljani; Anton Mirnik za banovinskega služitelja II. pol. skupine pri banovinski bolnišnici v Celju; Edvard Kerpan za banovinskega teh. X. pol. skupine pri banki uprave v Ljubljani; Josip Gärtner za banovinskega tehnika IX. pol. skupine pri okrajnem cestnem odboru v Logatcu; Ivan Simončič za zdravstvenega pomočnika X. pol. skupine pri okrajnem cestnem odboru v Črnomlju; Jože Likovič za banovinskega tajnika V. pol. skupine pri banki upravi v Ljubljani; Rudolf Lampič za banovinskega služitelja I. pol. skupine pri banki uprave v Ljubljani; inž. Boris Delak za banovinskega tehničnega pristava VIII. pol. skupine pri gozdnotehničnem oddelku za urejanje hudoornikov v Ljubljani; dr. Rudolf Leskovar za zdravstvenega pristava VIII. pol. skupine pri banovinskem zdravilišču v Rogaski Slatini; Franc Grašič za banovinskega cestnega nadzornika zvanika III. pol. skupine pri okrajnem cestnem odboru v Radovljici; Anton Trebše za banovinskega arhivarja VIII. pol. skupine pri banki upravi v Ljubljani; Karel Marinšek za banovinskega zvanika III. pol. skupine pri okrajnem cestnem odboru v Šmarju pri Jelsah; Franc Osterc za banovinskega uradniškega pripravnika za IX. skupino v d. tajnika okrajnega cestnega odbora v Ljutomeru; Franc Colarič za banovinskega cestnega nadzornika IX. pol. skupine pri okrajnem cestnem odboru v Novem mestu; Herman Kanobelj za banovinskega zvanika III. pol. skupine pri tehničnem razdelku okrajnega načelstva v Ljubljani; Branko Bartol za banovinskega tehnika VIII. pol. skupine pri tehničnem razdelku okrajnega načelstva Maribor levi breg; Josip Blaustejner za banovinskega služitelja II. skupine v d. ce-

za razbojnika izredno ugodni: »Z obeh strani so dali drug drugemu vse ladje in ujetnike nazaj — in vse je ostalo pri starem!

Naslednje leto pa je prišla Anglija na vrsto. Angleško brodovje pod vodstvo lorda Exmoutha se je aprila 1816 pojavilo pred Alžirjem. Najprej se je začel lord po naročilu svoje vlade pogajati z Deiji Alžira, Tunisa in Tripolisa glede na odpravo kupčevanja s sužnji, o predaji vseh vojnih ujetnikov (Alžir, Tunis in Tripolis so bili tedaj javno v vojni s kraljevstvi Sardinio in Neapljem) in glede na priznanje Jonskih otokov Angliji. Dovedalo se je, da so Deiji sprejeli te pogoje, le Dei iz Alžira ni hotel nič slišati o koncu prekupčevanja s sužnji. A komaj je angleško brodovje odplovalo proti domovini, se je tedanji alžirski Dei tako daleč spozabil, da je dal angleškega konzula vreča v ječo. Umor 200 miroljubnih ribičev na korale (med službo božjo) je treščilo ko blisk z jasnega. Spoznali so neizogibno potrebo, da se je treba maševati nad krvočno in krivoprižno tolpo.

Dne 26. avgusta 1816 se je pojavil lord Exmouth, ki se je bil medtem združil z brodovjem holandskega podadmirala Van der Capellena, v drugi pred Alžirjem in je — ko so bili poostreni mirovni pogoji odklonjeni — začel z 2000 topovi težko streljati, da je bilo čez 6 ur vse piratsko brodovje uničeno in je bil porušen tudi velik del trdnjave. Lord Exmouth, ki je bil na svoji admiralški ladiji v prvi bojni vrsti, je bil sam ranjen v nogo in obraz. Alžirci so se hrabro branili in so prizadejali Evropejcem 300 mrtvih in ranjenih. Dei se boja ni upal več nadaljevati. Priznati je moral vse mirovne pogoje: da je izpustil vse sužnje, plačal ves denar za odkupnine in za odškodnino za zaprtega angleškega konzula. Vsota za odkupnine je dosegla 382.000 piastrov.

A tudi zdaj ni kazalo, da bo dosti bolje. Brezvestnemu Deiju alžirskemu še na mar ni prišlo, da bi upošteval mirovne pogoje kaj daleč časa. Čez pol leta po tem tako občutnem porazu se je Alžir že toliko opomogel, da je poslal enajst jako oboroženih piratskih ladij na morje. Spet so odvažali s seboj posadke napadenih trgovskih ladij v sužnost in nekoč so celo obglavili vse moštvo francoske ladje, ki je priplula z bogatim tovorom iz Orienta. Nato je Francija vendarle začela odločno čistiti morje. Francosko brodovje s 100 bojnimi in 375 prevoznimi ladjami je 14. junija 1830 priplulo pred Alžir in je napadalo z morja in s kopnega Alžirce tako uspešno, da se je moral Dei 5. julija 1830 končno le vdati. On in njegovi janičarji so smeli sicer svobodno oditi, a vse brodovje razbojnikov, vse topništvo (imeli so 1500 topov) in ves naropani »državni zaklad«, 50 milijonov frankov, so dobili Francozi. Tako je vendar zdrknil železni zastor čez žaloigro in največjo kulturno sramoto Evrope, ki zaradi nje več ko 300 let ni bila varna plovba po Sredozemskem morju.

Verjemite mi,

s pomočjo

tega recepta s smetano mleka

so žene, stare povprečno 50 let, videti kakor da štejejo komaj 30 let.

Namažite se na mestu, označenim s strelico — potem pa po vsem licu in vratu.

EVO Vam hitrega načina, da napravite gubasto, ohlapno in velo kožo spet svežo, čvrsto in mlado. Zmešajte enoto čiste mlečne smetane (očistene s pankreatinom) z enoto očistene oljčene olja, potem zmešajte to z dvema enotama najfinjše kreme. To bo takoj redilo Vašo kožo ter ji vrnilo mladostno svežost in lepoto v neverjetni meri. Neka slavna igralka se je poslužila tega recepta, da ohrani svoj mladostni videz in s 70 leti je še vedno igrala vloge mladih žena. To zmes Vam lahko napravi tudi Vaš lekarnar, a pripravljane male količine je zelo drago. Krema Tokalon bele barve (ki ni mastna) vsebuje mlečno smetano očistoeno in specialno pripravljeno, z očistnim oljčnim oljem, da redi Vašo kožo. To je pravo hranilo za kožo. Doblja se v tubah po Din 15— in 22—. Uspešni rezultati so zajamčeni v vsakem primeru, ali pa se Vam vrne dvojna kupna cena.

Iz Julijske Krajine

Nova sv. maša na Ponikvah. Ponikve so čedna kmečka vas, ki se na južnem koncu Sentivškogorske planote skriva med plodnimi njivami in travniki, med gostim sadnim drevjem in med zelenimi grički. Leži okrog 600 metrov visoko, diha zdrav gorski zrak, nudi s svojo okolico vse polno mikavnih kotičkov in odpira z višine, na kateri se beli župna cerkev, prelep razgled. Ponosni, snažni domovi v vasi pričajo, da biva tod krepak, zaveden kmečki rod, ki je zakoreninjen v svojo zemljo pa prijazen in gostoljuben. Vse te vrline in prikupnosti delajo Ponikve vabljive in privlačne. Zlasti v poletnih mesecih krene zato marsikak izletnik v to blagoslovljeno stran. Kaj čuda tedaj, če so v nedeljo, 9. junija, ko so slavile Ponikve svoj novomašni praznik in so se košato in okusno odele v zelenje, v slavo loke in mlaje, med katerimi je kraljeval ovenčani enaintridesetmetrski, privrele trume sosedov sem gor in v ta božji Kras. Prisopihali so dolinci iz Idrijske in Baške doline, pripeli so oni od svetolucijske strani in prismejali so se po mehkih stezah in složnih kolovozih vrhovci niz Sentivške gore in Pečin. Vse te stotine in stotine vedrih gostov so se hotele ogreti ob novomašniškem slavu, ki je v naši deželi praznik vsega vernega ljudstva, in so se hotele napiti ponositve veselja, katerega so domačini ta dan kar prekipevali. Za priložnost osemdeset let na Ponikvah ni bilo nove mase, uvmeno, da so se vsačani postavili in so bili židane volje. Novomašnik g. Albin Kranj je sin ugledne kmečke družine. Ima še šest bratov, od katerih gre najmlajši v peto šolo. Studiral je v Gorici in je že kot študent izprizbil bistrost duha in klenost značaja. Ko je v pestrem sprevidu spremljal od številnih duhovnikov in bogoslovcev pod vodstvom tolminskega dekana msgr. I. Vodopivca dospel od rodnega doma na grič do božjega hrama, ga je pri vrodu prelepo pozdravila mladenska s krasno prigodnico s. Elizabete, potem pa domači cerkveni pevski zbor z močeno novomašniško himno. Zbor, ki je pel tudi mašo in vse druge obredne pesmi, zasluži vso pohvalo. Neumorno in požrivalno se je vežbal in dosegel res lep uspeh. Ko mu k temu čestitamo, samo želimo, da bi v pridnosti ne odnehal. Pridigal je šentivškogorski župnik g. Ciril Munih krepko in učinkovito. Gnil je srca in izvajal solze. Ko je priklical novomašnikov blagoslov za starše, za brate, za duhovščino in za vse vernike, je množica trepetala v ganotju.

Naj zaključimo! Nova maša na Ponikvah bo ostala znani Ponikovcem in vsem, ki so jo doživeli, v globokem spominu. Bila je polna verske spodbude in vedre radosti. Staršem, ki so s trudom in žrtvami vzgojili novomašnika in gostoljubno počastili njegove svate, želimo, da bi kljub vsem težavam sedanjih dni po osmih letih peljali še drugega sina pred oltar Gospodov, novomašniku pa Vsemogočnemu dodeli obilo blagoslova pri njegovem vzvišenem poslanstvu!

Poroka. V nedeljo, 16. t. m., se je v Trstu poročil znani kulturni delavec in pisatelj dr. Stanko Vuk z gospodično Danico Tomažičevo iz ugledne tržaške rodbine. Mlademu paru prav iskreno čestitamo in želimo veliko sreče!

Goriške češnje. Sredi najizvahnije kupčije s češnjami. Na goriški trg dovozijo in prinesejo Brici in Vipavci vsak dan okrog 500 do 600 stotov sočnih češenj, ki so namenjene za izvoz. Vse blago gre v Nemčijo. Zadnje dneve minulega tedna se je nakupna cena za izvozno blago sukala med L 1.30 do 1.60 kg.

Ptuj

Oddelek kontrole mer pri okrajnem glavarstvu v Mariboru sporoča, da bo na osnovi delovnega programa, odobrenega po ministrstvu trgovine in industrije štev. 856 od 2. februarja t. l., pregledovanje in žigosanje sodov pri postaji za kontrolo sodov v Ptuj v III. tromesečju 1940 po sledečem razporedu: v mesecu juliju: dne 22., 23., 24. in 25., v avgustu dne 20., 21., 22. in 23., v septembru dne 23., 24., 25. in 26.

Požar na Dravskem polju. Te dni je zopet gorelo v Rošnji vasi pri St. Janzu na Dravskem polju. Zrtvev plamenov je postala stanovanjska hiša posestnika Pesek Lovrenca. Uničujoči element je uničil tudi vso opravo v stanovanju, tako da trpi Pesek veliko škodo. Na nesrečo se je ogenj razširil na gospodarsko poslopje sosedja Dobnika Franca, kateremu je poslopje tudi uničil. Skupna škoda je cenjena nad 45.000 din.

Motociklistova nesreča. Mehanik Šteker Jožef je pri Turnišu zavozil z motornim kolesom na kup gramoza in pri tem padel. Dobil je hude poškodbe na obeh nogah. Prav tako je dobila zelo hude notranje poškodbe sovozačica Roškar Terezija, ki je padla pri tem tudi v nezavest. Oba ponesrečenca so prepeljali v ptujsko bolnišnico.

JEGLICEV AKADEMSKI DOM BO SPOMENIK POKOJNEMU SLOVENSKEMU VLADIKL VSI ZAVEDNI SLOVENC, DARUJTE OB TRETJI OBLETNICI NJEGOVE SMRTI V TA NAMEN

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda 1 din; ženski oglas 2 din. Debelo tiskane naslovne besede se računajo dvojno. Najmanjši znesek za mali oglas 15 din. — Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamne značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka petlinna vrstica po 3 din. — Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Pouk

Akademik
vaje in instrukcije, instruktura za popravne izpite vse predmete razen matematike. Uspeh zagotovljen. Narlov pove uprava »Slovenca« pod 9076. (a)

Službe iščejo

Mizarski pomočnik
išče kakršnokoli službo. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 9082. (a)

Krojaški mojster
izurjen v damski konfekciji, išče delo na domu. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Samostojen« 9102.

Krščansko dekle
vaje vseh gospodinjstvenih del, želi službo pri boljši rodbini v Ljubljani. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Sposobna« 9091. (a)

15 letni fant
z 2 razr. mešč. šole išče mesto vajenca za avtomob. ali električarske obrti. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8770. (a)

Za prevoz proda po m³ in km rabimo tovarne avtomobile

za dobro plačo. Bencin in disolin zagotovljeni. — Natančneje ustmeno pri „ASFALT-BETON“ - Zagreb, Jelačičev trg 7.

Službodobe

Avtomehanikarje
tako sprejememo. Strojna delavnica, Sv. Petra c. 85.

Šoferja
izurjenega in vestnega, iščemo. Ponudbe: Zabret & Co., Britof pri Kranju.

Urarskega pomočnika
za fino delo takoj sprejememo. Plača dobra. Jakob Mulavec, Maribor, Kralja Petra trg 1. (b)

Kmečko dekle
za vsa hišna in poljska dela, takoj sprejememo. Lahko je tudi starejša. Marija Smolej, Kranjska gora 114. (b)

Mlajšega slugo
ki ima veselje do trgovine, sprejme znana trdka. Pismene ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Spreten 1000«. (b)

SOBE iščejo:

Sobice
išče gospodična za 1. ali 15. julija. Ponudbe upravi »Slovenca« pod značko »Mirna«. (a)

Kupimo

Strešno opeko
(fale), rabljeno, kupim. Rebec, Tyrševa 71. (k)

Vsakovrstno zlato kupuje
po najvišjih cenah CERNE, juvelir, Ljubljana, Wolfova ulica št. 8.

Bukova drva
vsako količino, kupim. Bukov gozd, večje komplekse, kupim. Ponudbe na 1. Meštrovič, eksport drva, Zagreb, Zrinjevac 15, telefon 23-612. (k)

Oglašujte v edino uspešnem dnevniku »Slovenca«!

Auto-motor

DKW avto
nov, zaprt, štirisedežen, takoj prodam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9081. (f)

Mali tovorni avto
in poltovorni avto v najboljšem stanju za vsako ceno prodam ali zamenjam za motor ali osebn. avto. Strojna delavnica, Sv. Petra cesta 85. (f)

Pozor! Bencin
je drag in trajna skrb, zato si pustite predelati vaš avto ali stabilni motor na pogon z ogljem. Strojna specialna delavnica za generatorje — Ljubljana, Sv. Petra c. 85.

Prodamo

Moško in damsko kolo
najfinejše svet. znamke in lahko luksuzno sportno italijansko kolo, najfinejši model, za izredno nizko ceno naprodam. — Strojna delavnica, Ljubljana, Sv. Petra cesta 85.

Posrestva

Lepe stavbne parcele
v neposredni bližini mesta Celja naprodam. — Vprašati pri Faninger, Celje, Glavni trg 8. (p)

Večja parcela
v bližini mesta Celja naprodam kv. m po 15 din. Ponudbe podr. »Slovenca« v Celju pod zn. »Nakup parcele«. (p)

Velika hiša
dvonadstropna, v mestu Celju naprodam. Ponudbe podr. »Slovenca« v Celju pod zn. »Dvonadstropna hiša«. (p)

Posestvo
z novo žago, milnom in 40.000 m³ okrog ležečega sveta v industrijskem okraju naprodam. Poizve se v upravi »Slovenca« pod št. 9042. (p)

Večja vila
vrh velikega vrta s krasnim razgledom, par minut od centra Ljubljane, naprodam. Pojasnila pod značko »59« št. 9100 na upravo »Slovenca«. (p)

Trgovska hiša
za deželne pridelke, dobro vpeljan položaj, 3 hišami, 600.000 din; moderna, dvonadstropna trgovska hiša, 3 elegantni lokali, 8 stanovanj, 7% čistega donosa, 1.000.000 din, proda se tudi četrtina hiše. Posredovalnica »Rapid«, Gosposka 28 — Maribor. (p)

Otroški kotiček

ZAČARANI GOZD

(195) Resno je dal listič Ančki in rekel: »Daj tole v usta in poslušaj!« Poln pričakovanja je Samotarček čakal. In res... nenadoma je Ančka razumela, kaj je ptička govorila. Pa ne samo ptičke, ampak tudi čebele, metulje in mucka je razumela.

(196) Ali ni to krasno! Samotarček je odtrgal celo vejico te rastline in jo stlačil v košarico. »Za po poti, Ančka, če bi ti bilo kaj dolgčas! Potem se lahko pogovarjaš v gozdu z živalcami. Vsaj s Puckom lahko govoriš, in že to je imenitno.

ZAHVALA. Vsem, ki ste z nami sočustvovali ob bridki izgubi našega nepozabnega soproga, očeta, starega očeta, brata, strica, svaka, gospoda

IVANA KREČA

krojaškega mojstra

se najprisrčneje zahvaljujemo. Posebno zahvalo izrekamo gg. zdravnikom, g. dr. Jamšku, dr. Merčunu, dr. Maicenu in dr. Volavšku za njihov trud, č. sestram Šlajmerjevega doma in Zavetišču sv. Jožefa. Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom in znancem za spremstvo za njegovi zadnji poti in za poklonjeno cvetje. Posebna zahvala tudi njegovim stanovskim tovarišem in vsem ostalim. — Maša zadušnica se bo brala dne 21. junija 1940 ob 7 zjutraj v cerkvi Marijinega Oznanjenja pri oltarju Srca Jezusovega.

V Ljubljani, 19. junija 1940.

Zalujoči ostali.

Zahvala

Vsem, ki so spremili našega nepozabnega soproga, očeta, strica in svaka, gospoda

Miroslava Brumata

inspektorja pošte v pok.

na njegovi zadnji poti, ki so ga obsuli s prekrasnim cvetjem, mu v njegovi boleznij lajšali trpljenje, ter za izraze sožalja — naša najprisrčnejša zahvala. Sv. maša zadušnica se bo brala v petek, dne 21. junija v župni cerkvi sv. Petra ob 7 zjutraj.

Ljubljana, Celje, Žužemberk, Zagreb, Št. Peter pri Gorici, 19. junija 1940.

Žalujoča rodbina Brumat

Stanovanja

ODDAJO:

Trisobno stanovanje
s kopalnico, v novi villi, oddam maločlanski družini odraslih oseb s 1. julijem. — Naslov v upravi »Slovenca« pod 9090. (f)

Objave

Preklie

Preklieujem Marijo Kadunc, stanujočo v Dol. Prekopi, obč. Kostanjevica, da nisem plačnik za eventualne dolge, ki bi jih ona napravila. — Franc Morhovič, Dol. Prekopa, Kostanjevica. o

Vajenci

16 letni mesarski vajenec
z dveletno učno dobo želi premeniti mesto. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8871. (v)

XI. Pobožnjakinje — vaše grešnice

Pokojni župnik Kampens je vse ljudi rad videl, samo grešnikov in svetohlincev ni mogel. Grešnikov, pravih, resnih grešnikov v njegovi župniji ni bilo, je trdil. Ampak, ne da bi pred zlom, če je kje bilo, oči zaprl! Bilo mu je nemogoče, napake in slabosti ljudi, katere je vsak dan videl od zore do mraka garati za svoj vsakdanji kruh, šteti med grehe. Nekaj mu je v dnu njegovega velikega usmiljenega srca reklo, da tudi naš Gospod Zveličar tako sodi. Včasih se je zgodilo, ko so župniki iz sosednjih far zgovarjali o tem in onem, kar se je primerilo v njihovih farah, da je župnik Kampens rekel: »Pri nas pa kaj takega ni.« Župnik iz Testalta ga je nekoč na tako opazko narahil: »Nikar ne pravi, da imaš v Sicheimu same svetnike!« Cisto mirno mu je na to župnik Kampens odgovoril: »Več jih je, kot si moreš misliti, fant Testalt.«

Nekoč je prišel k nam pridigat neki pater in je, kakor pač patri znajo, potipal človeška srva vsem, kar je vedel o grešnikih, ubijalcih, svetohlinceh, nečestnikih in otrocih, ki slabo ravnaajo s svojimi starši. Kazni za take grešnike je slikal v tako grozovito strašnih barvah, da je župnik, ki je tudi sedel med ljudmi in poslušal, lahko videl, kako so patrove besede vplivale na njegove ljudi. Zvečer pa se je s tem patrom skoro sprl radi njegove pridige. Za župnika Kampensa so bili vsi oni grodi grehi, katerih nas je dolži pater, osebna žalitev. Prihodno nedeljo pa je pridigal, da smo sedaj slišali kakšne govore morajo imeti patri za ljudi po mestih in je zaključil, naj dekleta nikar tako ne silijo v mesto, ker sedaj pač vedo, kakšno zlo jih tam čaka. Tedaj šele so župljani prav razumeli patrove govore.

Ko mu je de Rats, ki je bil divji lovec in imel dvanaest otrok ter se ga včasih rad nalezal, nekega večera ob času velikonočne spovedi

začel praviti v spovednici to in ono iz svojega lova, ga je župnik prekinil: »Priatelj moj — (dobro je vedel, da je de Rats, pa tega ni smel v spovednici pokazati) — kak zajec ali kunec, to so vsakdanje malenkosti. Raje povej, kolikokrat si se ga napil!« De Ratsu je kar sapo zaprlo, kajti glede tega so bile njegove številke veliko bolj zamotane, kot glede zajcev.

Tak je bil pokojni župnik Kampens. In kako je poznal svoje ljudi! Nekoč je bilo treba nekaj popravljati cerkev in župnik je na prižnici povedal, da bo v ta namen nekaj sam pobiral po cerkvi, naj torej le dobro sežejo v mošnjičke. Vaščani so gledali neumno in strme na prižnico, kakor bi jim govoril o stvarih, mnogo preglobokih za njihovo pamet. Ko je potem gospod župnik hodil s krožnikom v roki med ljudmi v cerkvi, je pač vsakdo kaj vrget vanj, a tako skrivaj, da ne bi nihče mogel videti koliko je dal. Dasi je bil krožnik bolj poln kot navadno, je bilo komaj dosti za nekaj lopat malte. To se je gospodu župniku zdelo grodo. Sklenil je osebno govoriti s ljudmi in potrkati na njihova srca in njihove mošnjičke.

»Dan, Jan,« je rekel Janu Balzaenu, ki je bil med najtežjimi kmeti v vasi in čez plot opazoval svoje kokoši.

»Dan, gospod župnik,« je odzdravil Jan in gledal v stran, ker je takoj uganil, zakaj je župnik Kampens prišel, — »lepo vreme danes, kaj?«

»Že... ampak, več kaj, Jan, ljudje radi slabo govore, vem, — toda ali si res dal v nedeljo samo pol centa za cerkev?«

»Kdor je to rekel, gospod župnik, je velik lažnjivec! Jaz sem pet centov...«

»Jan, bodimo malo resni! To vendar ni noben denar za človeka, ki tako trdno stoji kot ti. Vidiš fant, če bi ti povedali, kaj so vse dali nekateri, ki premorejo mnogo manj, mi ne bi nikdar verjeli.«

E. Claes

15

Pokojni župnik Kampens

Iz flamščine prevedel L. Ogris

Ko je tako že nekaj mesecev pokopal mrtve, je začel sejati govore, da je dva franka za to, da grob »skoplješ in ga potem zopet zasuješ, vse premalo. Prej že, toda prej je imel denar več veljave. To je govoril v gostilnah, govoril ljudem, na pokopališču pa je molčal. Kako bi tudi mogel človek nekomu, ki stoji ob grobu svojega očeta ali matere in ti ves v solzah stisne v roko dva franka, nenadoma reči: »Moraš več dati!« Mus je dobro čutil, da to ne gre. Tedaj se je primerilo tisto z Micko Waegemansovo, ki je dosegla povišanje. Ljudje so se seveda precej razburjali radi tega, v splošnem pa so dali: Micki prav, ker se je celo gospod župnik potegnil zanjo. Mus je rekel sam pri sebi: »Čest le moment! bil je namreč pri vojakih in je nekoliko klatil francosko. Nekega dne je torej vprašal Pros Verleysena, ki je bil cerkveni ključar, če bi hotel razglasiti po vasi, da bo odslej naprej za pokop pet frankov. Seveda ni treba povedati, da ga je Mus sam naprosil, saj razumeš, Pros, če ne bi ljudje še rekli, da... da... no in Pros se lahko zanese nanj, kadar bo kaj potreboval. Toda Pros Verleysen je gladko odklonil, da bi se s tem ukvarjal, saj je dosti nesramno, če hočeš iz mrliča potegniti pet frankov: župljani bi lahko mislili, da ima on, Pros, pri tem dobiček, ker še tako preradi zabavljajo čezenj in dva franka končno tudi ni »slaba plača za pokop, po njegovem mnenju« upoštevajoč vprašanje kondicije — (tako se je Pros rad izražal) — po pogrebu dobi še dva kozarčka brinjevca, drugega dela pa nima, kjer pa dajejo tudi kruh in pogrebne kolačke, dobi Mus dva kruha in pet kolačkov...

Mus je to zelo zameril, postal je strupen, posebno tisto o pogrebnih kolačkih in o načinu, kako je po vsem tem spuščal krste v jamo, so ljudje mnogo govorili.

Kmalu nato je umrla Pros Verleysenova teta, bogata, neomogućena kmetica. Pros je poddedoval vse. Ko so bili na pokopališču in je župnik zmolił zadnje molitve nad krsto ter se je Pros kolikor mogoče potrudil, da je izvalil nekaj solza iz oči in bil podoben žalujočemu, je Mus den Dribbel nenadoma stopil k njemu in zašepetal:

»Za dva franka se ne ganem, Pros... pri toliki dediščini, kakršno si ti dobil po svoji teti!«

Pros Verleysena je v hipu minulo vse veselje do prelivanja solz, tako rad bi den Dribbelu dal mesto pet frankov pošteno breo pod hrbtenico, da bi kar čez zid zletel, če ne bi bilo še toliko ljudi okoli.

»Baraba! Da te ni sram, ko človek stoji tukajle z vsa svojo žalostjo!« je siknil proti Musu. Ta pa je imel svojega moža v precepu.

»Dobro... pa kar sam spravi v zemljo svojo teto... tako nesramno bogat... potem pa še tako dediščino!« je sitaril Mus in zasadil lopato v nakopano zemljo poleg jame, pljunil v travo, potlačil roke v žep in stal. Kaj je hotel Pros Verleysen drugega, kot odriniti pet frankov? Mus in tudi drugi ljudje so ga slišali trikrat »za hudičac zakleti«.

Pros je po tem dogodku na vse kriplje poskušal spraviti Muso ob dobro ime. Toda ljudje so bolj verjeli Musu, ki so ga bolj potrebovali, kot Prosu.

In tako je Mus den Dribbel, naš grobar, dobil zvišanje in župnik Kampens je zopet imel radi tega mnogo muk. Dva kozarčka pri cerkovniku pa mora Mus odslej naprej sam plačati.

